

Forventning om økt prisvekst neste 12 måneder

TNS Gallups Forventningsundersøkelse for 4. kvartal viser at det ventes økt prisvekst neste 12 måneder. Økonomenes forventninger til prisstigningen neste 12 måneder gikk opp med 0,2 prosentpoeng til 1,9 prosent. Arbeidslivsorganisasjonene forventninger til prisstigningen samme tid gikk opp med 0,4 prosentpoeng til 2,2 prosent. Det samme gjorde næringslivsledernes og husholdningene forventninger, opp fra henholdsvis 1,9 og 2,6 prosent til 2,4 og 2,8 prosent.

Næringslivet venter svakere vekst i lønnsomheten

Indeksen for lønnsomhet i egen bedrift neste 12 måneder indikerer fortsatt bedring i lønnsomheten, men fra 3. til 4. kvartal falt indeksen med 15,9 indekspoeng ned til 25,7 poeng. Undersøkelsen for 4.kvartal indikerer også en mer avdempet vekst i sysselsettingen fremover enn i 3. kvartal. Andelen næringslivslederne som forventet færre ansatte om 12 måneder økte 5,0 prosentpoeng, opp til 14,3 prosent. Om lag halvparten av bedriftene venter nå, som i 3. kvartal, å ha like mange ansatte i bedriften om 12 måneder som det de har i dag.

Om undersøkelsen:

TNS Gallup utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs og renteutviklingen blant eksperter i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdningene. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Undersøkelsen er hittil gjennomført 16 ganger. Økonomene innenfor akademia, finansnæringen og partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet via e-post hvert kvartal. Ekstrem observasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Næringslivslederne og husholdningene blir intervjuet via telefon. Her er ekstrem observasjoner over 11 prosent holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Den første undersøkelsen ble gjennomført i februar 2002. Undersøkelsen for inneværende kvartal er gjennomført i tidsrommet 7. november til og med 13. november 2005.

Forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på våre nettsider (www.tns-gallup.no) under området Bank og finans/ Økonomiske prognoser. På grunn av enkelte vesentlige endringer de første kvartalene vil det på noen av spørsmålene ikke være oppgitte tallverdier for tidligere kvartal.

A. Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Forventning om økt prisvekst blant økonomene

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder gikk i 4. kvartal opp med 0,2 prosentpoeng til 1,9 prosent. Økonomenes forventninger til prisstigningen om 2 år økte med 0,1 prosentpoeng opp til 2,2 prosent.

B. Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Forventning om økt prisvekst blant arbeidslivsorganisasjonene

Forventet prisvekst blant arbeidslivsorganisasjonene gikk opp vesentlig i 4. kvartal. Partene i arbeidslivet venter nå at prisveksten om 12 måneder er 2,2 prosent. Dette er 0,4 prosentpoeng høyere enn i 3. kvartal. Forventet prisvekst om to år blant partene i arbeidslivet økte med 0,5 prosentpoeng, opp fra 2,1 prosent til 2,6 prosent.

C. Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Forventning om økt prisvekst, og en mer avdempet vekst i lønnsomheten

Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder gikk i 4. kvartal signifikant opp med 0,5 prosentpoeng til 2,4 prosent.

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder i egen bedrift i 4. kvartal falt samtidig signifikant med 15,9 indekspoeng ned til 25,7 poeng. Andelen næringslivslederne som forventet færre ansatte om 12 måneder økte samtidig signifikant med 5,0 prosentpoeng, opp til 14,3 prosent, men fortsatt var det et klart flertall 50,9 prosent som forventet å ha like mange ansatte i bedriften om 12 måneder som det de har i dag.

D. Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Forventning om økt prisvekst blant husholdningene

I 4. kvartal var det fortsatt et klart flertall av husholdningene som forventet at prisene på varer og tjenester i Norge skal vokse med samme takt de neste 12 månedene som i dag, men andelen gikk signifikant ned fra 46,3 prosent til 40,5 prosent. Vi registrerte samtidig at andelen som forventet at prisene vil vokse raskere enn i dag gikk signifikant opp med 13,0 prosentpoeng til 25,8 prosent, og at andelen som forventet at prisene vil holde seg omtrent på samme nivå falt signifikant med 4,2 prosentpoeng, ned til 15,8 prosent. Den gjennomsnittelige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder blant husholdningene gikk også opp med 0,2 prosentpoeng, til 2,8 prosent i 4. kvartal.

9 av 10 husholdninger forventer renteøkning nærmeste året

Andelen husholdninger som forventet en økning i rentene gikk signifikant opp med 9,0 prosentpoeng i 4. kvartal til 85,8 prosent. Andelen som forventet at rentene skal forbli uendret falt samtidig signifikant med 6,3 prosentpoeng, ned til 9,9 prosent.

Indeks (tabeller og grafer):

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Ansvarlige for undersøkelsen er Bank & Finansavdelingen i Norsk Gallup Institutt ved:

Erling Berrum (prosjektleder)

Telefon: 23291760

Telefaks: 23291601

E-post: erling.berrum@tns-gallup.no

Bente Pettersen (avdelingsleder)

Telefon: 23291761

Telefaks: 23291601

E-post: bente.pettersen@tns-gallup.no

Spørsmålsliste

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2005?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Spørsmål 1-7b går til økonomieksperter i finansnæringen og academia og spørsmål 1-6 går til partene i arbeidslivet.

Til næringslivslederne:

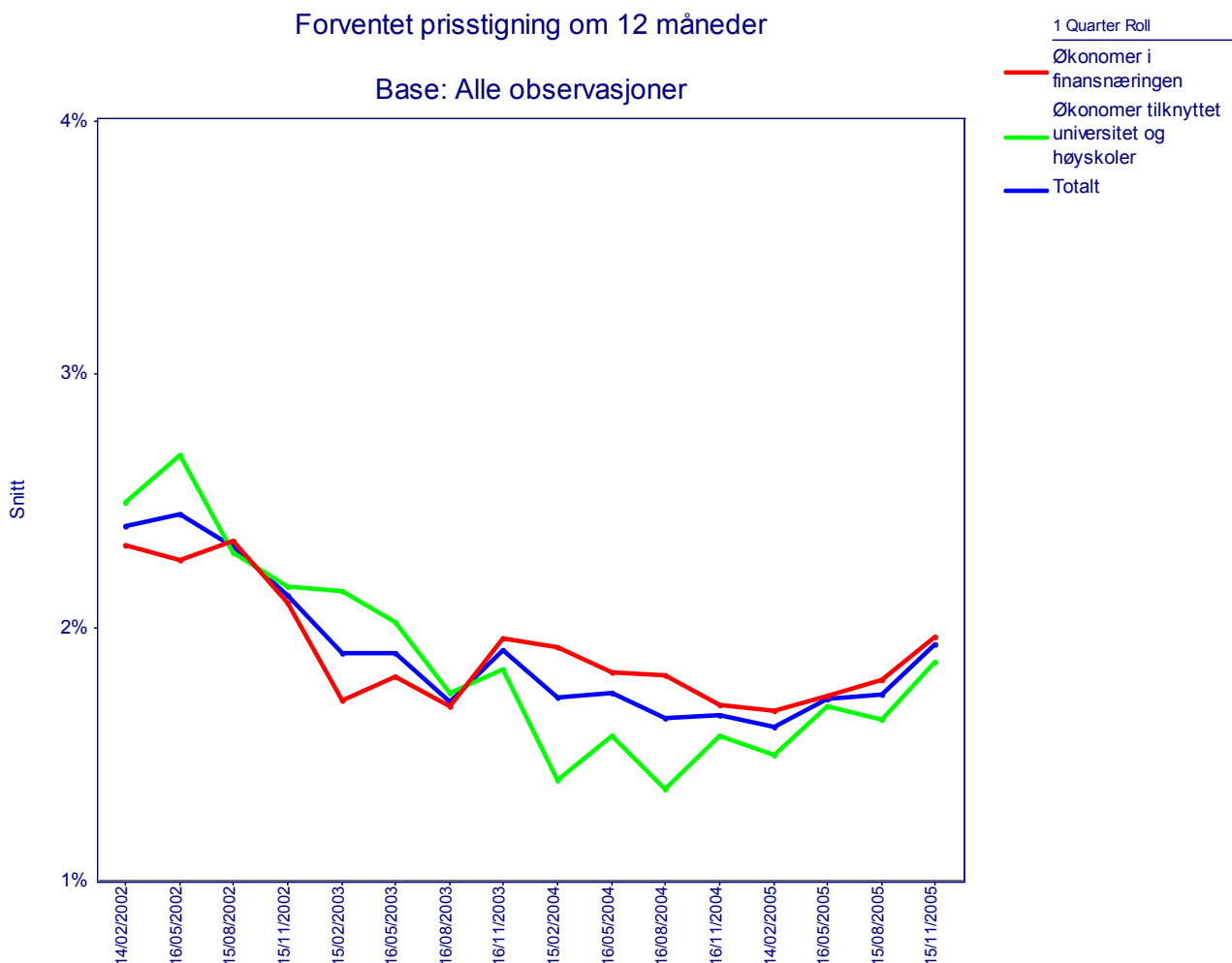
1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgpriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2005?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 mnd. Vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?
- 2b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Økonomiekspertene:

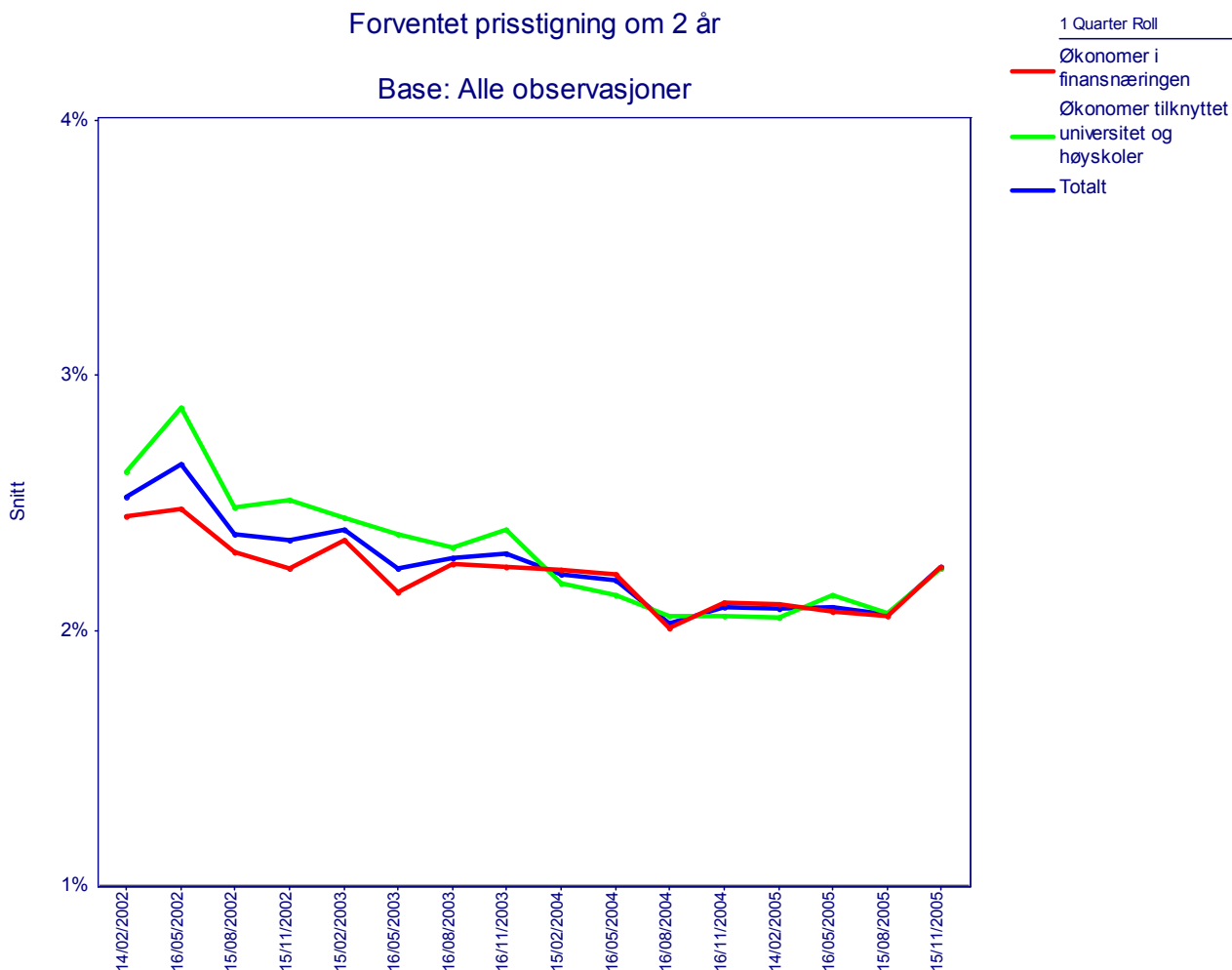
1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	1,8	2,0
	Laveste verdi	1,2	1,0
	Høyeste verdi	2,3	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	1,6	1,9
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	2,2	2,6
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,9
	Utvalg	37	30

Økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 12 måneder gikk opp i 4. kvartal med 0,2 prosentpoeng til 1,9 prosent.

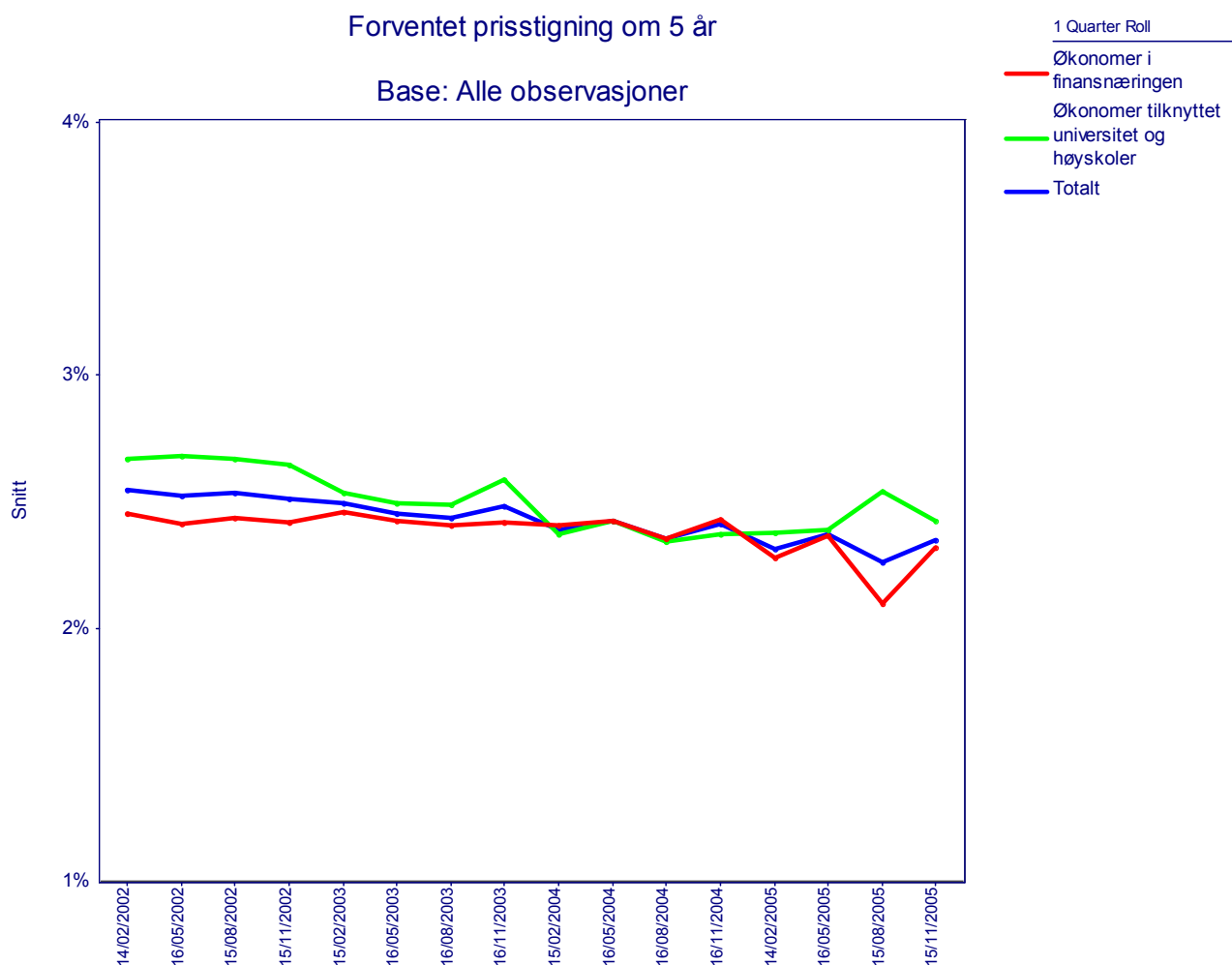
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 2 år		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,2
	Laveste verdi	1,0	1,5
	Høyeste verdi	2,7	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,2
	Laveste verdi	1,5	1,8
	Høyeste verdi	2,5	2,8
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,2
	Utvalg	37	30

Marginal endring i økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 2 år. Estimert økte i 4. kvartal med 0,1 prosentpoeng opp til 2,2 prosent.

3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

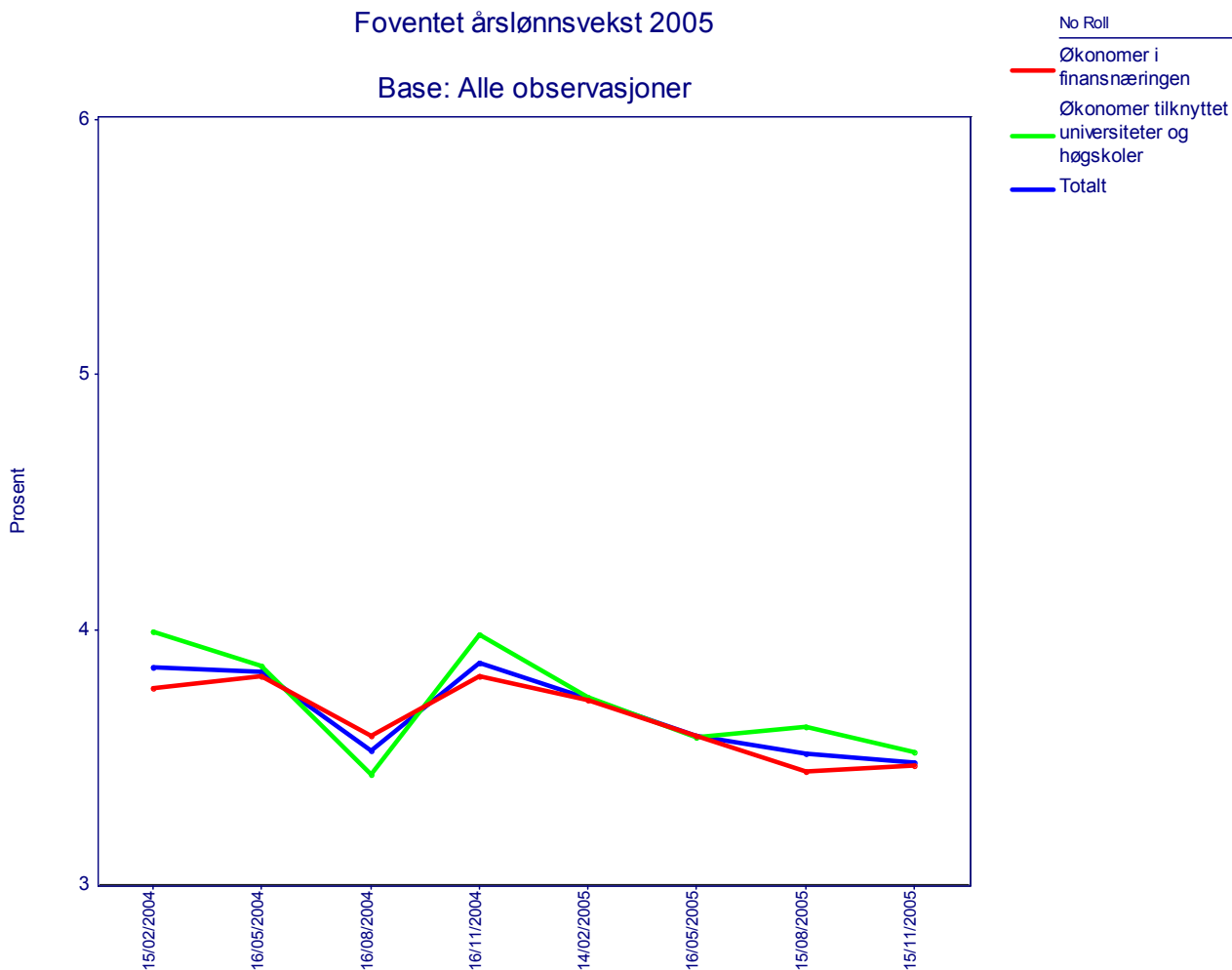

Forventet prisstigning om 5 år		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,3
	Laveste verdi	0,5	1,5
	Høyeste verdi	2,6	2,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,4
	Laveste verdi	1,9	2,0
	Høyeste verdi	4,2	3,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
	Utvalg	38	30

Økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 5 år (de langsiktige forventningene) økte med 0,1 prosentpoeng i 4. kvartal og la seg på 2,4 prosent. Samtidig registrerte vi at det var økonomene i finansnæringen som i vesentlig grad oppjusterte sitt estimat, og da med 0,2 prosentpoeng.

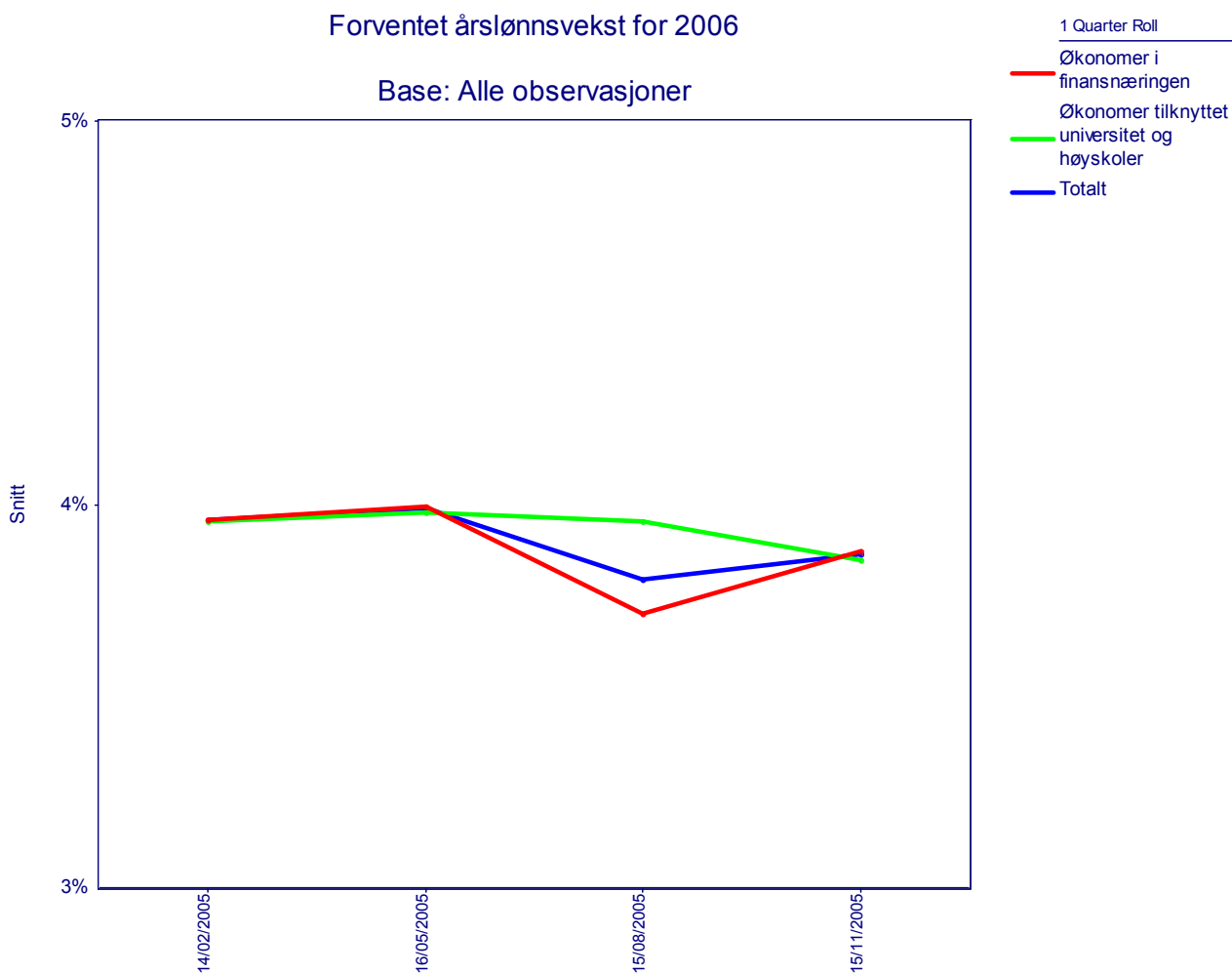
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2005?

Forventet årslønnsvekst for 2005		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,5
	Laveste verdi	1,5	2,5
	Høyeste verdi	5,0	4,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,5
	Laveste verdi	2,4	2,5
	Høyeste verdi	4,5	4,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,5
	Utvalg	37	29

Ingen vesentlige endringer i økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten for 2005. Estimatet ble liggende stabilt på 3,5 prosent i 4. kvartal.

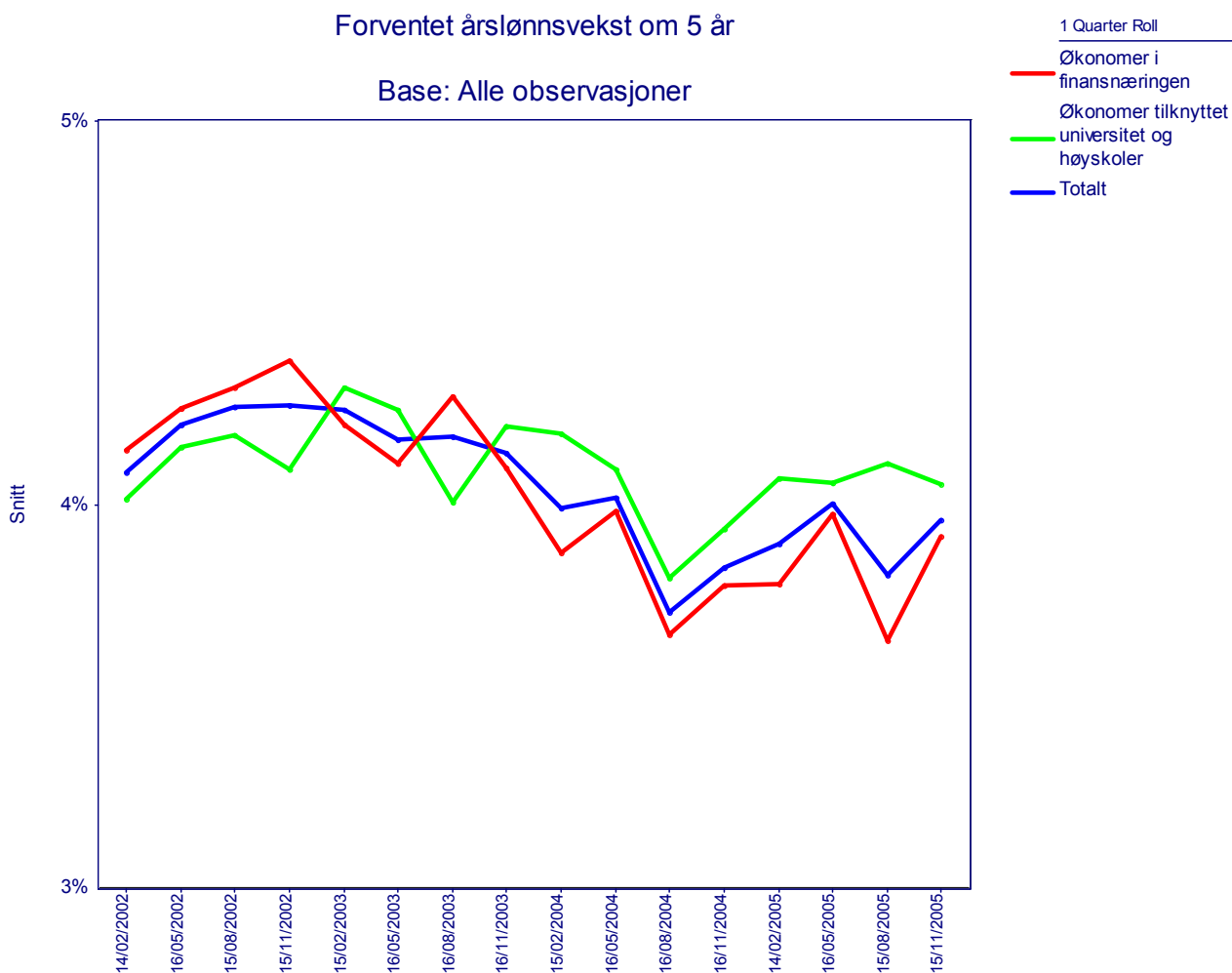
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

Forventet årslønnsvekst for 2006		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,9
	Laveste verdi	1,7	1,8
	Høyeste verdi	5,0	4,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,9
	Laveste verdi	2,5	2,5
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,8	3,9
	Utvalg	38	30

Økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten neste år økte marginalt med 0,1 prosentpoeng i 4. kvartal. Samtidig registrerte vi at det var økonomene i finansnæringen som oppjusterte sitt estimat, og da med 0,2 prosentpoeng.

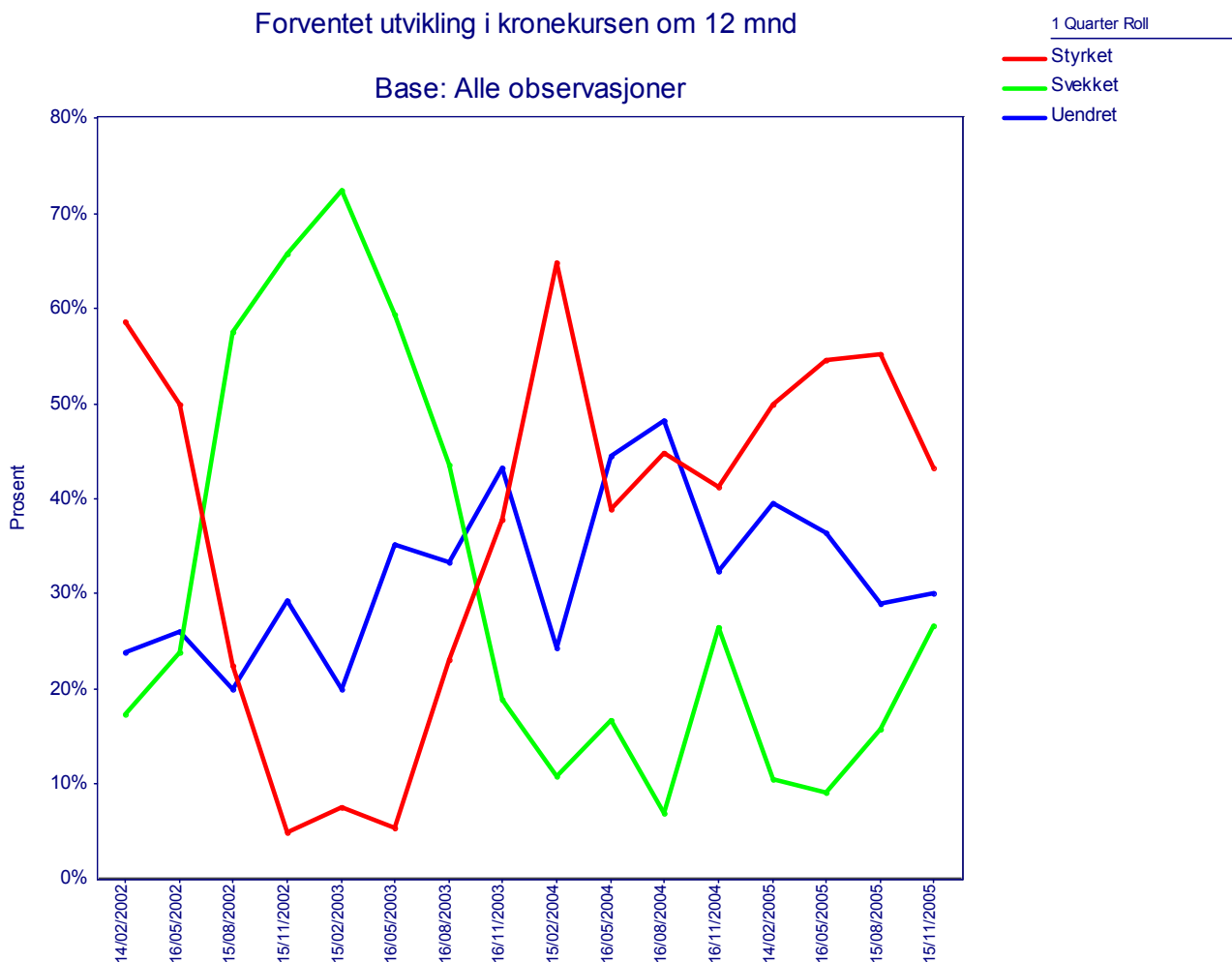
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

Forventet årslønnsvekst om 5 år			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,9
	Laveste verdi	2,0	1,5
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,1
	Laveste verdi	3,0	2,8
	Høyeste verdi	5,0	4,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,8	4,0
	Utvalg	38	29

Økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) økte med 0,2 prosentpoeng i 4. kvartal, fra 3,8 prosent til 4,0 prosent. Samtidig registrerte vi at det var økonomene i finansnæringen som oppjusterte sitt estimat, og da med 0,3 prosentpoeng.

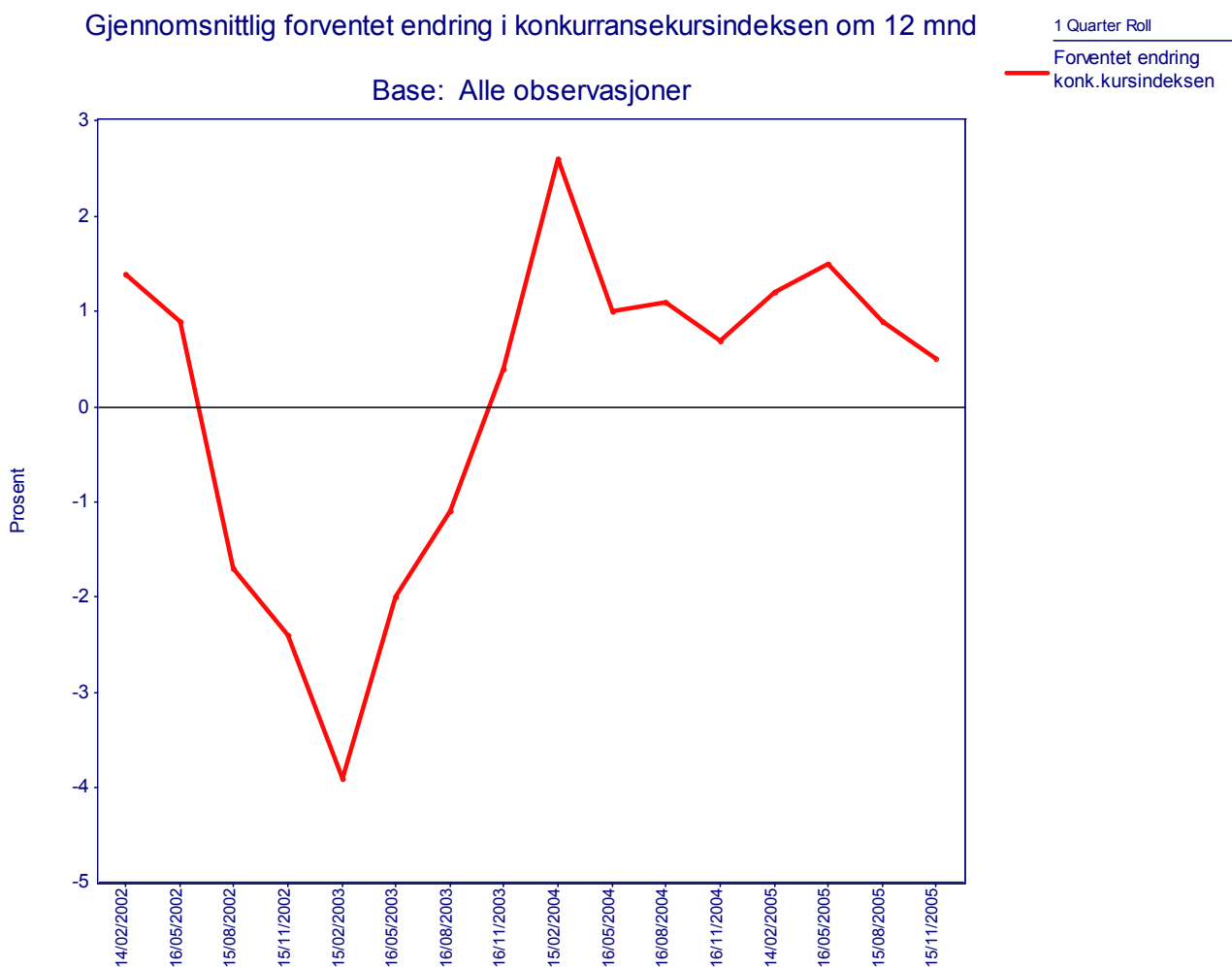
7a. Tror du den effektive kronkursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

Forventet utvikling i kronkursen om 12 mnd		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Styrket	Prosentandel	55,3	43,3
Svekket	Prosentandel	15,8	26,7
Uendret	Prosentandel	28,9	30,0
	Utvalg	38	30

Andelen økonomer som forventet at kronkursen (målt ved konkurransekurs indeksen) vil svekkes på ett års sikt gikk i 4. kvartal vesentlig opp fra 15,8 prosent til 26,7 prosent. Andelen økonomer som forventet at kronkursen vil styrkes på ett års sikt falt samtidig fra 55,3 prosent til 43,3 prosent, og representerte med det et klart flertall av økonomene i 4. kvartal. Andelen økonomer i utvalget som forventet at kronkursen på ett års sikt vil være uendret, økte på samme tid marginalt fra 28,9 til 30,0 prosent i 4. kvartal.

7b. Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7a)?

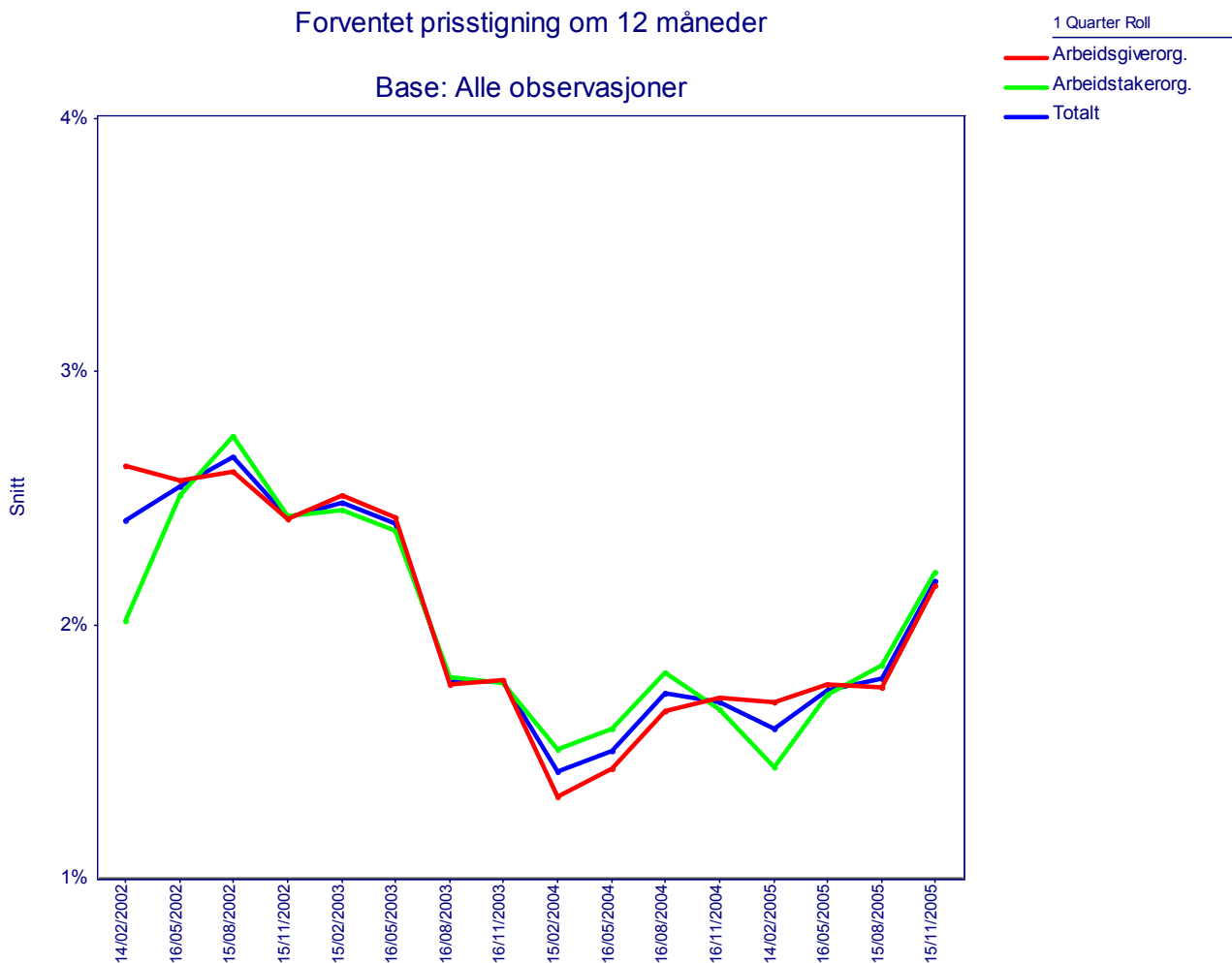

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
		Alle økonomer	Gjennomsnittlig verdi
	Utvalg	27	21

I 4. kvartal forventet det samlede utvalget av økonomer at kronkursen skal styrke seg med 0,5 prosent på 12 måneders sikt. Dette var ned 0,4 prosentpoeng fra 3. kvartal da estimatet var 0,9 prosent.

Partene i arbeidslivet:

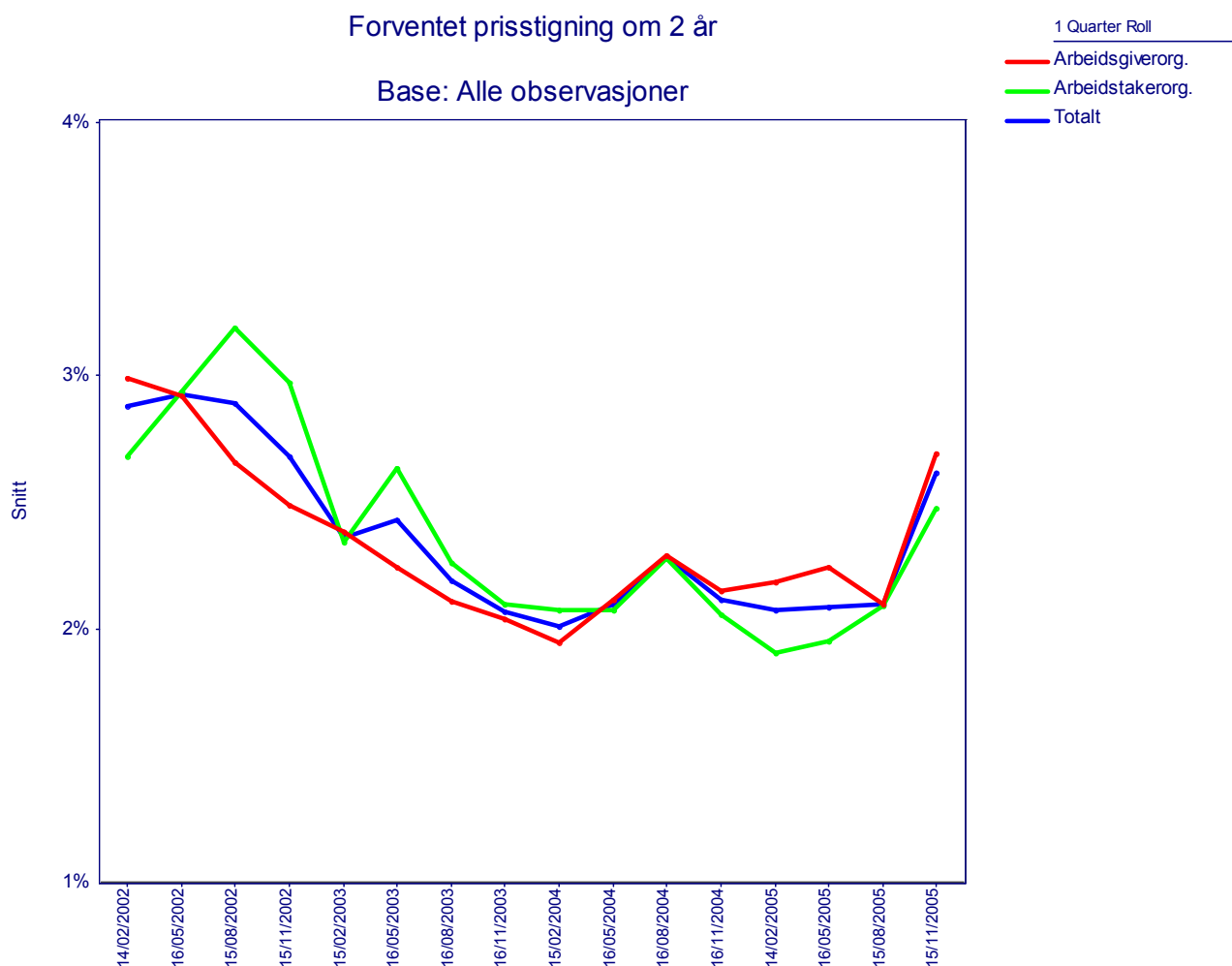
8. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	1,8	2,2
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	2,5	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	1,8	2,2
	Laveste verdi	1,0	1,5
	Høyeste verdi	3,1	3,7
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	1,8	2,2
	Utvalg	29	25

Forventet prisvekst om 12 måneder blant arbeidslivsorganisasjonene gikk opp i 4. kvartal med 0,4 prosentpoeng til 2,2 prosent.

9. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

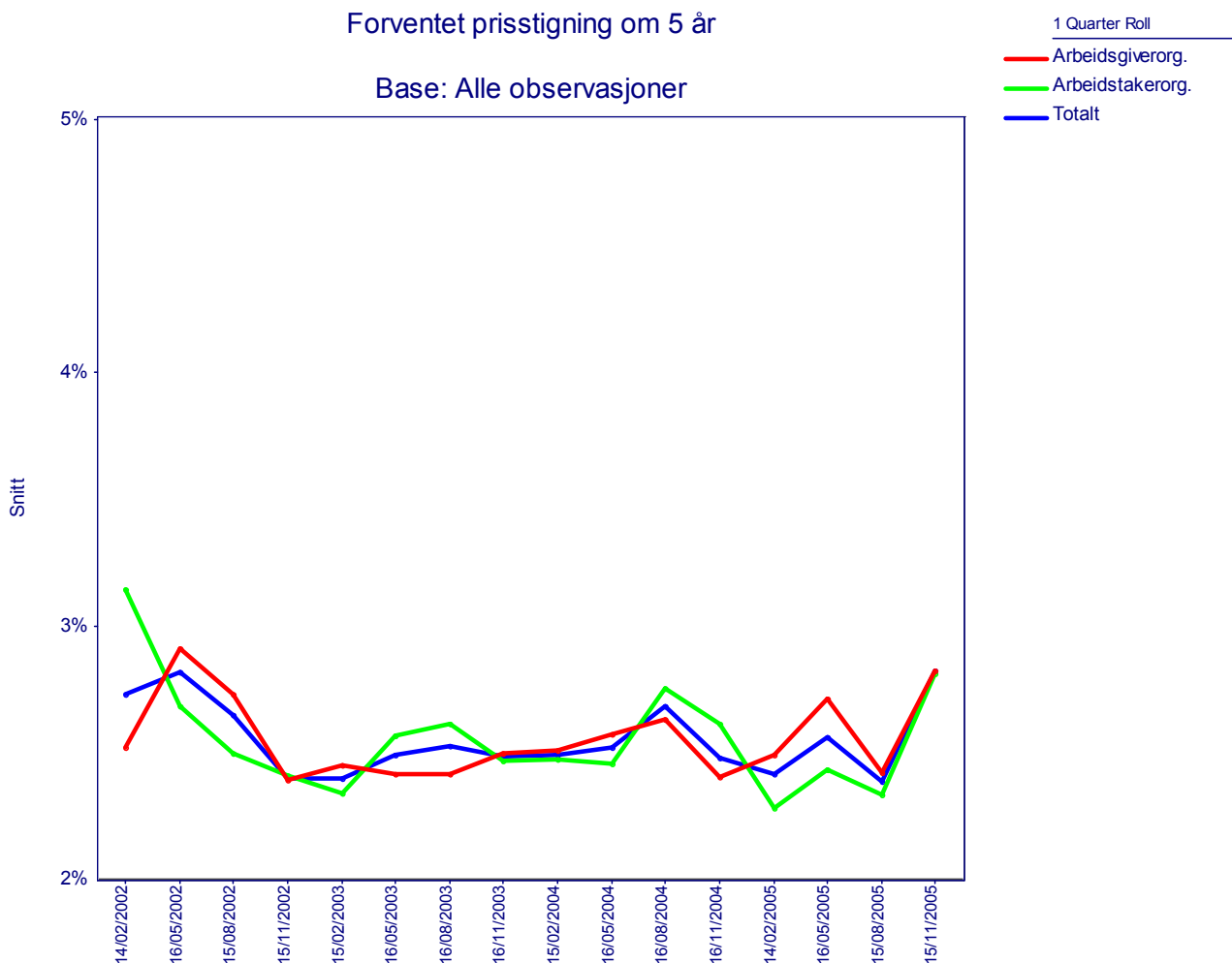

Forventet prisstigning om 2 år		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,7
	Laveste verdi	1,2	1,7
	Høyeste verdi	3,0	6,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,5
	Laveste verdi	1,0	2,0
	Høyeste verdi	3,5	4,4
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,6
	Utvalg	29	25

Forventet prisvekst om to år blant partene i arbeidslivet økte vesentlig i 4. kvartal med 0,5 prosentpoeng, fra 2,1 prosent til 2,6 prosent.

De årlige inflasjonsforventningene om 2 år blant partene i arbeidslivet lå i 4. kvartal 0,4 prosentpoeng over forventet prisvekst neste 12 måneder. Avstanden var 0,1 prosentpoeng større enn ved forrige kvartal.

10. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

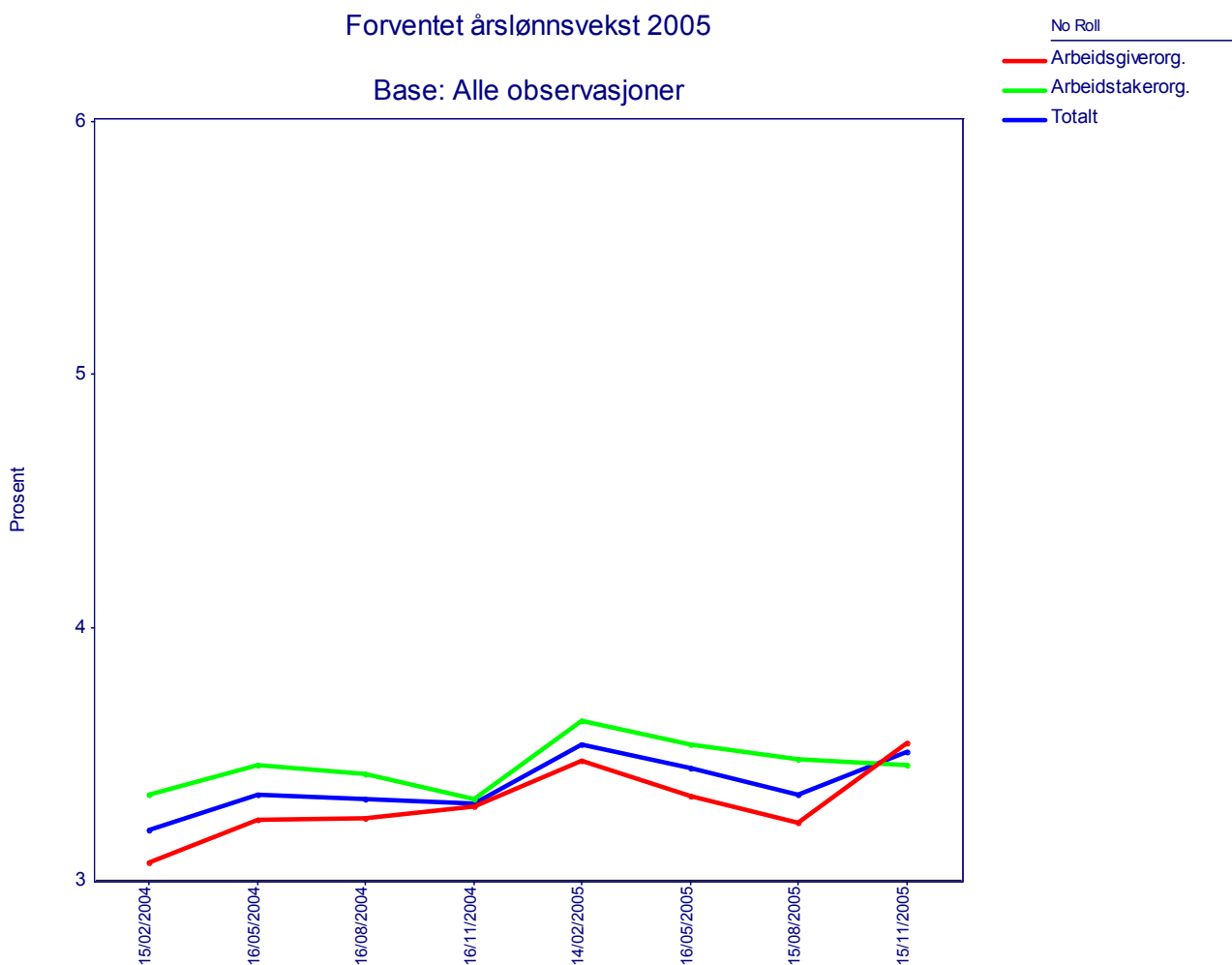

Forventet prisstigning om 5 år			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,8
	Laveste verdi	1,0	2,0
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,8
	Laveste verdi	1,7	2,0
	Høyeste verdi	4,0	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,8
	Utvalg	29	23

Partene i arbeidslivet forventet i 4. kvartal at årlig inflasjon om 5 år vil ligge på 2,8 prosent. Dette var vesentlig opp med 0,4 prosentpoeng sammenlignet med forrige kvartal.

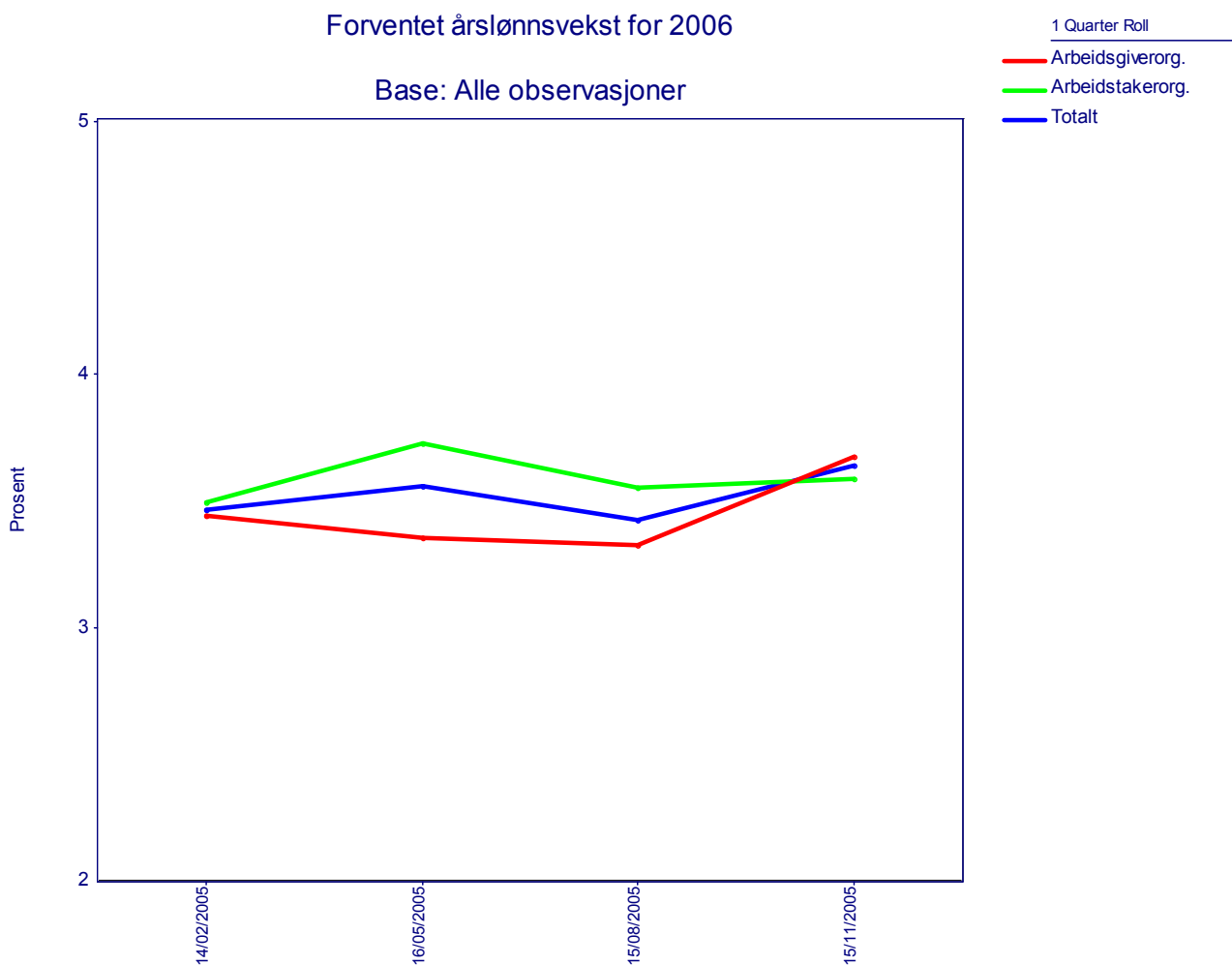
11. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2005?

Forventet årslønnsvekst for 2005		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,5
	Laveste verdi	1,5	3,0
	Høyeste verdi	4,0	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,5
	Laveste verdi	3,0	3,0
	Høyeste verdi	3,9	4,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,5
	Utvalg	28	25

Forventet årslønnsvekst for inneværende år blant partene i arbeidslivet gikk opp med 0,2 prosentpoeng sammenlignet med 3. kvartal og lå i 4. kvartal på 3,5 prosent.

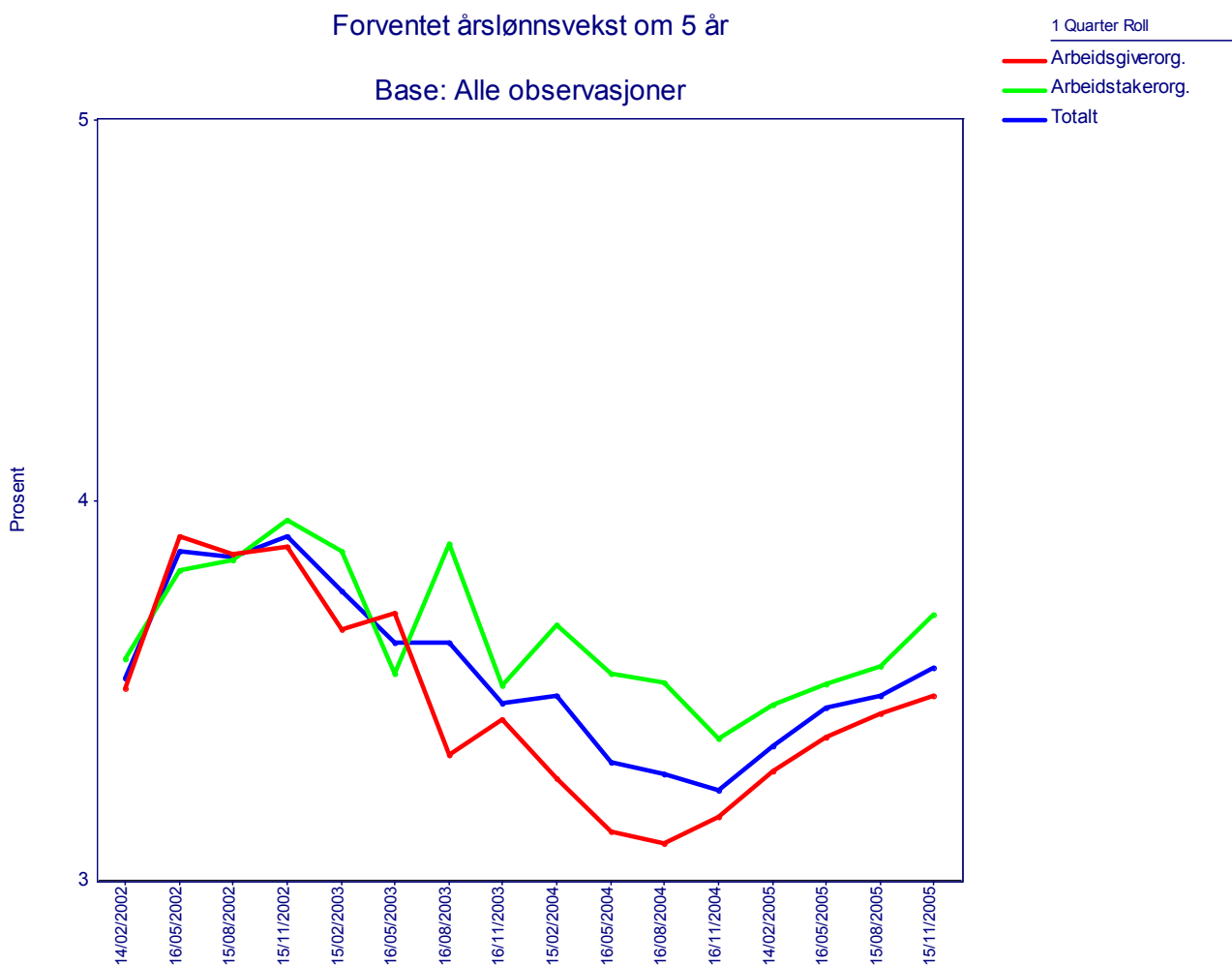
12. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

Forventet årslønnsvekst for 2006		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,7
	Laveste verdi	2,0	3,0
	Høyeste verdi	4,0	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,6
	Laveste verdi	3,0	2,9
	Høyeste verdi	4,3	4,7
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,6
	Utvalg	27	24

Arbeidslivsorganisasjonenes samlede forventninger til årslønnsveksten for neste år gikk opp med 0,2 prosentpoeng sammenlignet med 3. kvartal og lå i 4. kvartal på 3,6 prosent.

13. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

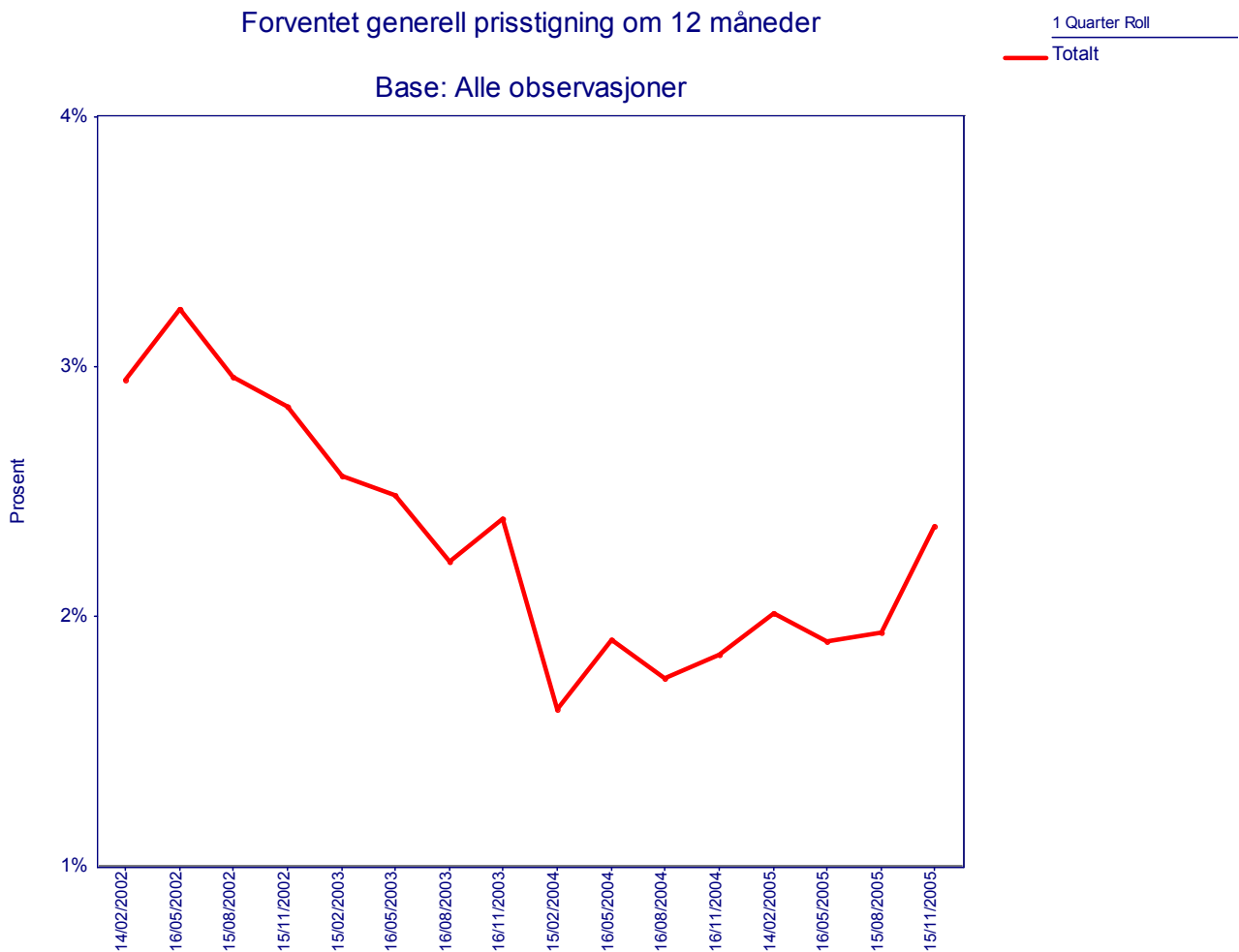

Forventet årslønnsvekst om 5 år		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,5
	Laveste verdi	2,5	3,0
	Høyeste verdi	6,0	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,7
	Laveste verdi	2,5	3,0
	Høyeste verdi	4,5	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,6
	Utvalg	28	23

Arbeidslivsorganisasjonenes samlede forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) gikk marginalt opp med 0,1 prosentpoeng i 4. kvartal til 3,6 prosent.

Næringslivslederne:

14. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?

Forventet generell prisstigning om 12 mnd		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
		Totalt	Gjennomsnittlig verdi
	Utvalg	257	297

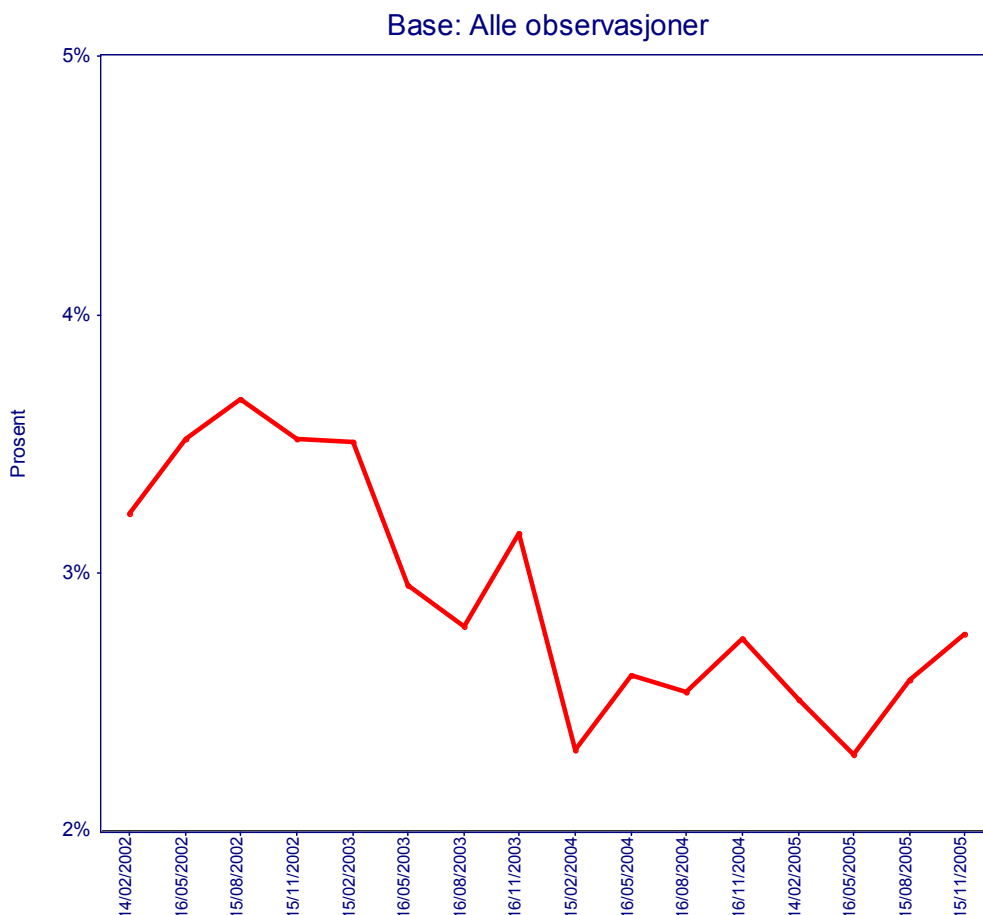
Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder gikk i 4. kvartal signifikant opp med 0,5 prosentpoeng til 2,4 prosent.

15. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

Forventet generell prisstigning om 2 år

1 Quarter Roll

Totalt

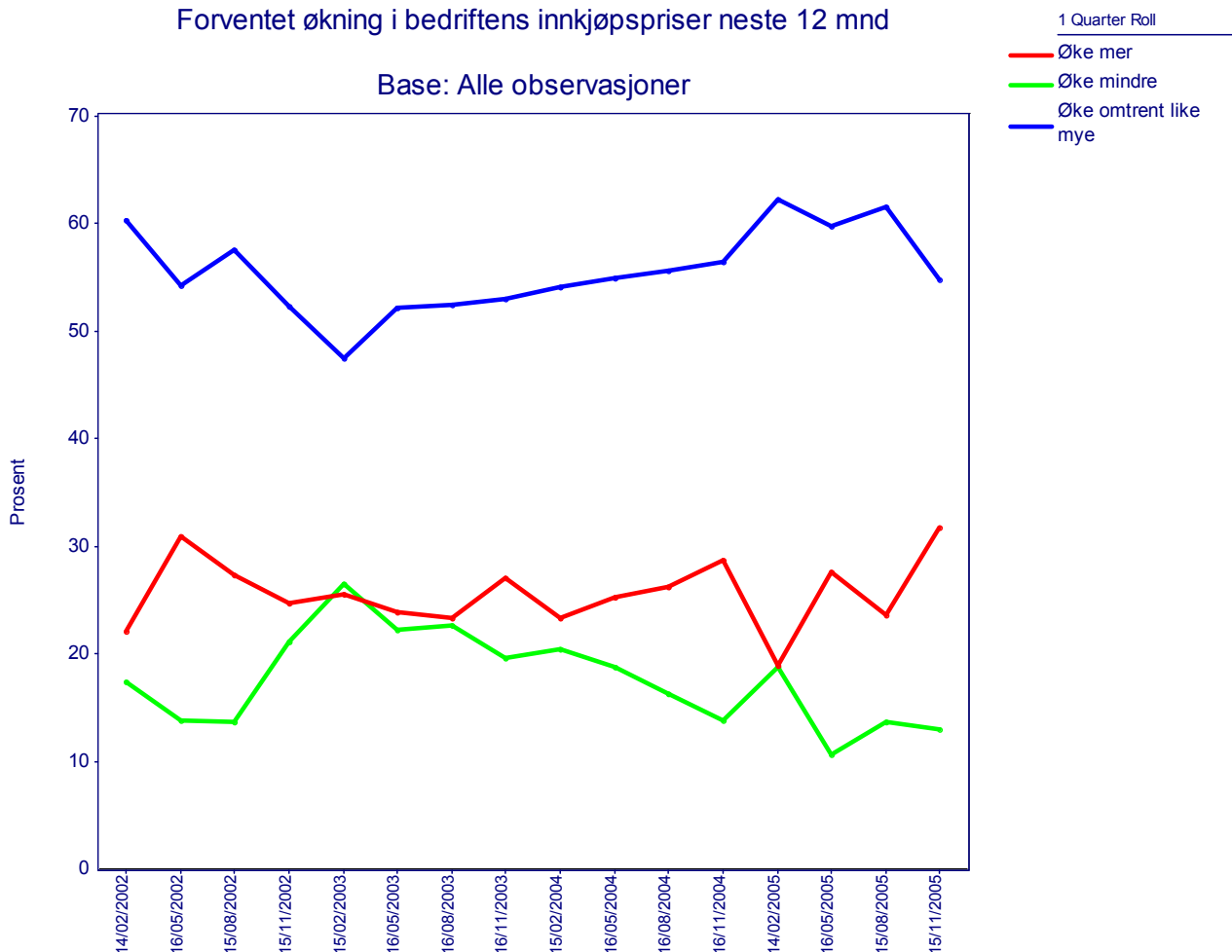
Forventet generell prisstigning om 2 år			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,8
	Utvalg	251	297

Forventningene til prisstigningen om 2 år gikk signifikant opp med 0,2 prosentpoeng, fra 2,6 prosent i 3. kvartal til 2,8 prosent i 4. kvartal.

Med dette forventet næringslivslederne i 4. kvartal en 0,4 prosentpoeng lavere prisvekst på kort sikt (1 år), enn prisveksten på litt lengre sikt (2 år). Avstanden var 0,3 prosentpoeng mindre enn hva som var tilfelle i 3. kvartal.

16. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

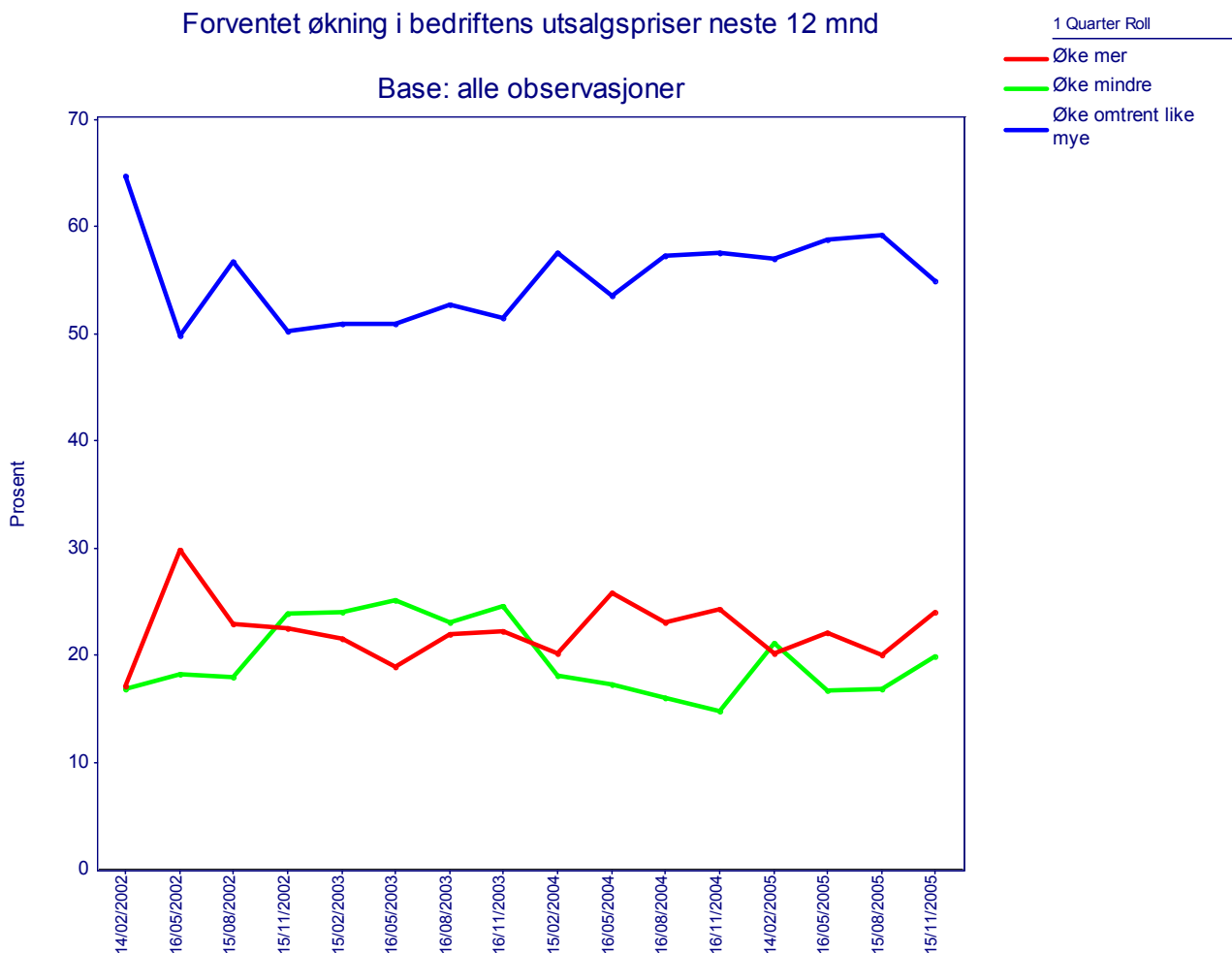
Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Øke mer	Prosentandel	23,7	31,7
Øke mindre	Prosentandel	13,8	13,0
Øke omtrent like mye	Prosentandel	61,5	54,8
	Utvalg	300	300

Andelen næringslivsledere som forventet at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye som i siste 12 måneders periode var i 4. kvartal på 54,8 prosent, ned 6,7 prosentpoeng fra 3. kvartal, og utgjorde med det et klart flertall blant lederne. Andelen som forventet at innkjøpsprisene vil øke mer gikk samtidig signifikant opp med 8,0 prosentpoeng til 31,7 prosent. Andelen som forventet at innkjøpsprisene vil øke mindre falt marginalt med 0,8 prosentpoeng til 13,0 prosent.

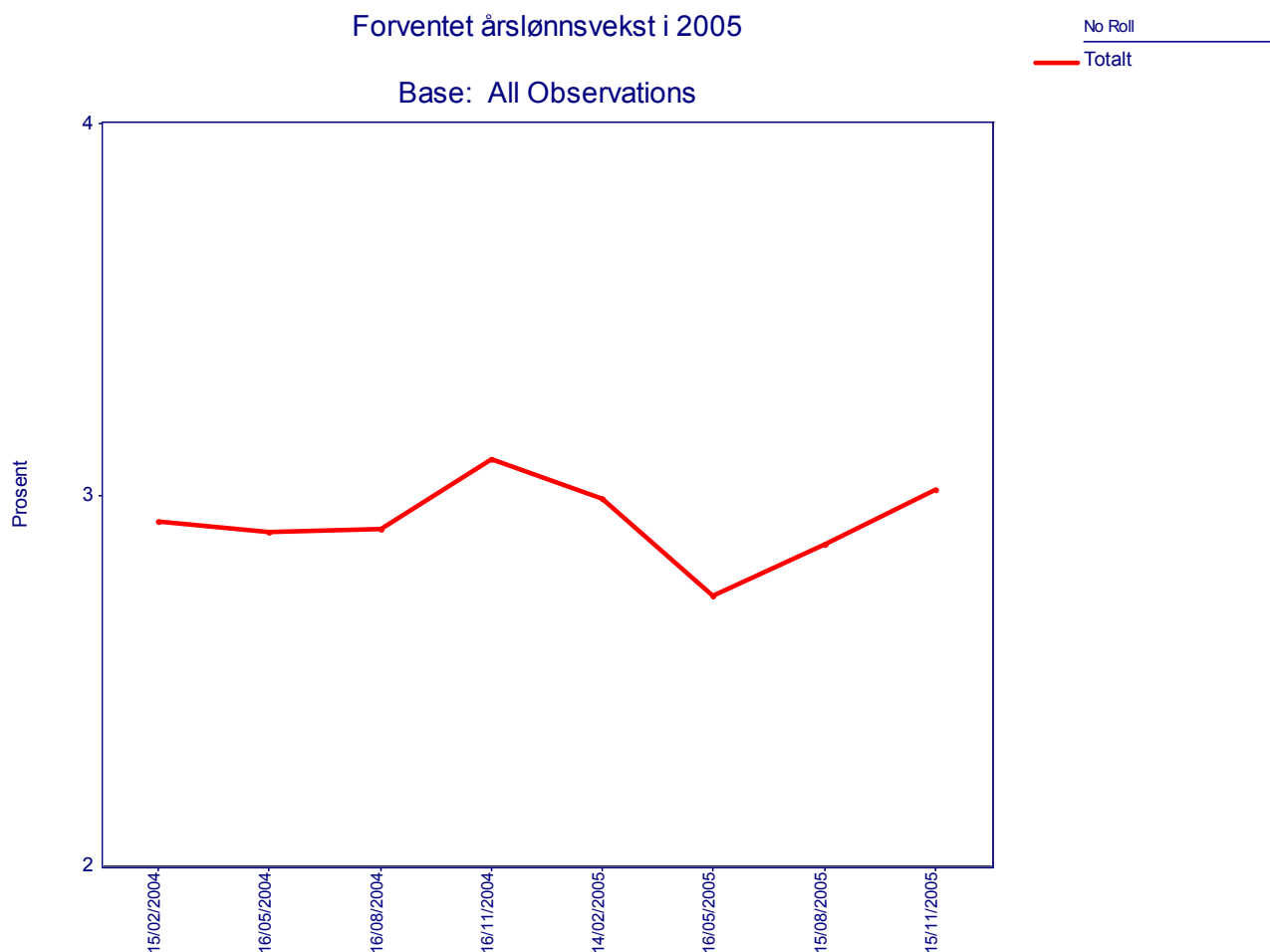
17. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Øke mer	Prosentandel	20,1	24,1
Øke mindre	Prosentandel	16,8	19,9
Øke omtrent like mye	Prosentandel	59,1	54,9
	Utvalg	300	300

Andelen næringslivsledere som forventet at utsalgsprisene vil øke omtrent like mye som i siste 12 måneders periode falt i 4. kvartal med 4,2 prosentpoeng til 54,9 poeng, men utgjorde samtidig med det et klart flertall av lederne. Andelen som forventet at utsalgsprisene vil øke mer gikk samtidig opp med 4,0 prosentpoeng til 24,1 prosent og andelen de som forventet at utsalgsprisene vil øke mindre økte med 3,1 prosentpoeng opp til 19,9 prosent.

18. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2005?

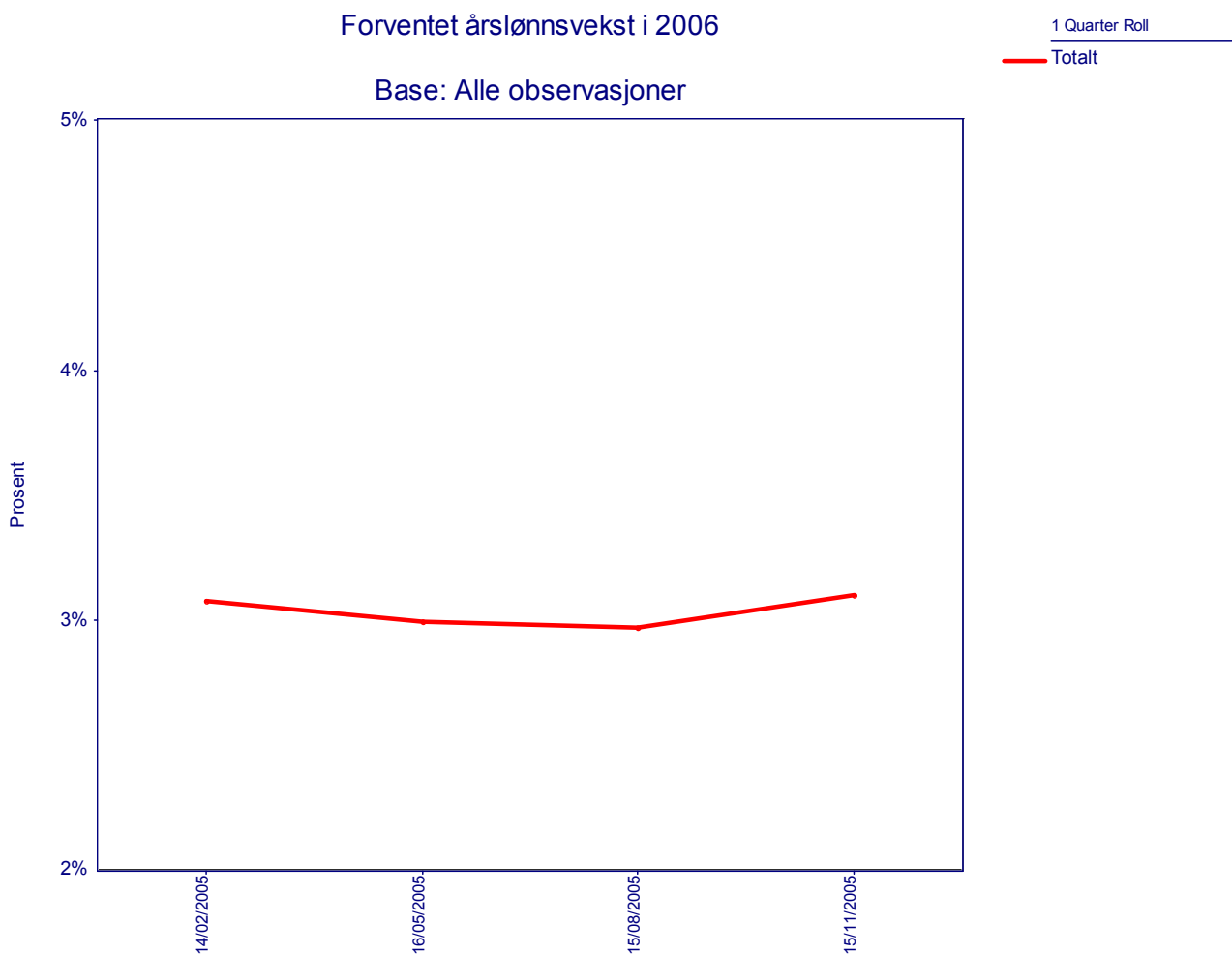

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2005			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,9	3,0
	Utvalg	292	300

Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst (i egen bedrift) i 2005 økte marginalt med 0,1 prosentpoeng i 4. kvartal, opp til 3,0 prosent.

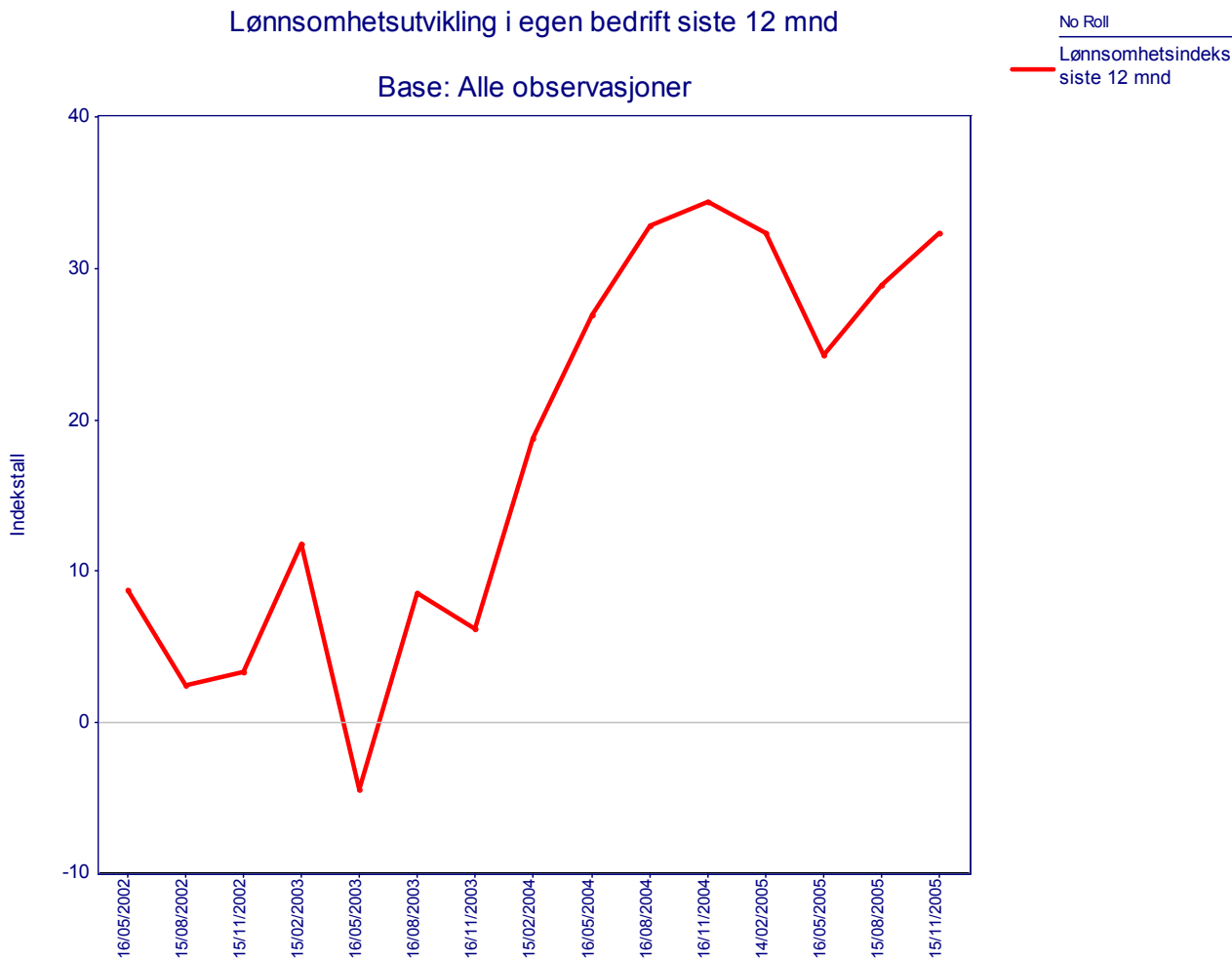
19. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift 2006			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,0	3,1
	Utvalg	283	300

Næringslivsledernes samlede forventninger til årslønnsveksten i egen bedrift 2006 økte marginalt med 0,1 prosentpoeng til 3,1 prosent.

20. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

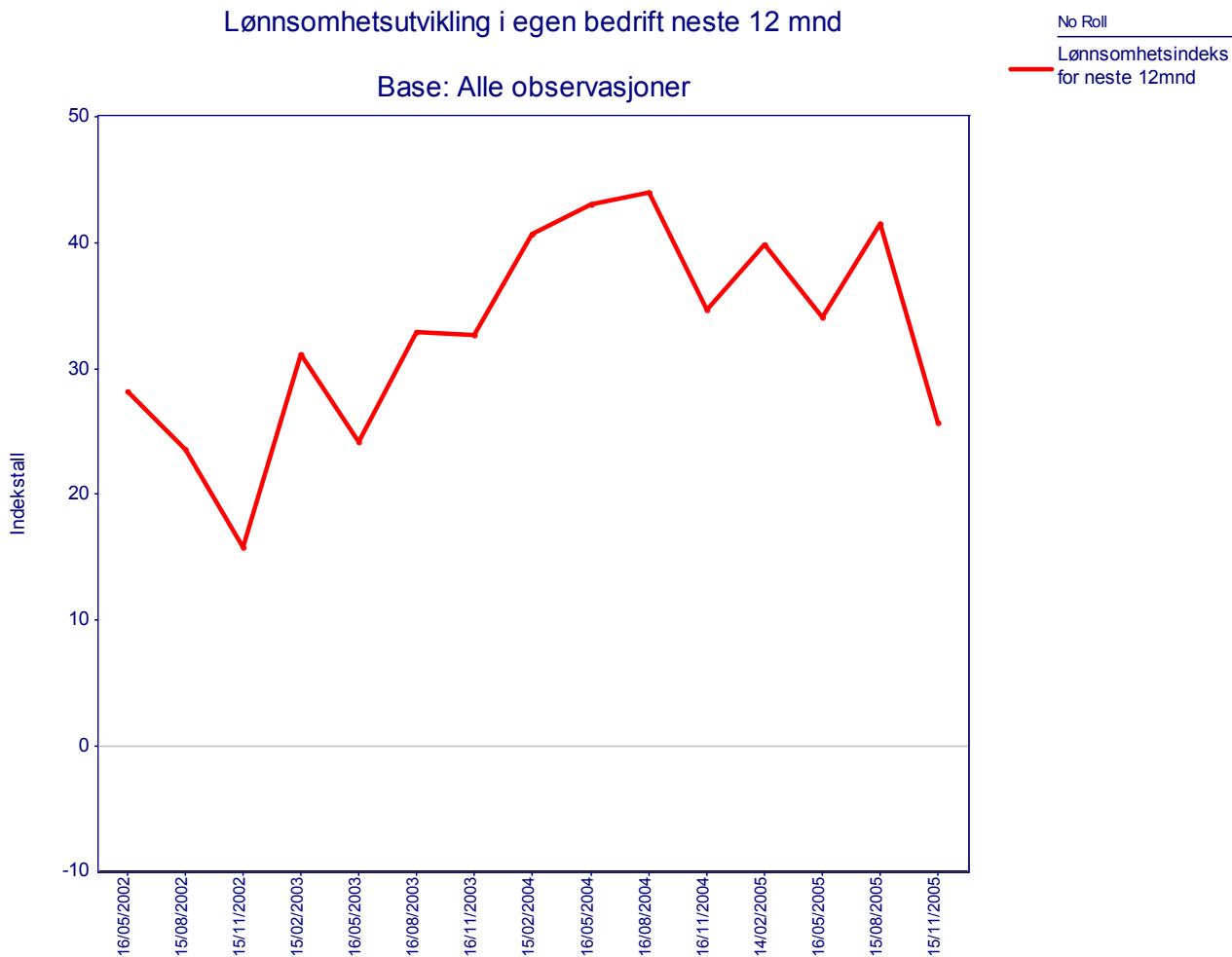

Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret "bedret lønnsomhet" og andelen "svekket lønnsomhet"

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt		28,9	32,4
	Utvalg	297	300

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder i 4. kvartal økte 3,5 indekspoeng opp til 32,4 poeng, og er fortsatt høy sammenlignet med tidligere måleresultat.

21. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?

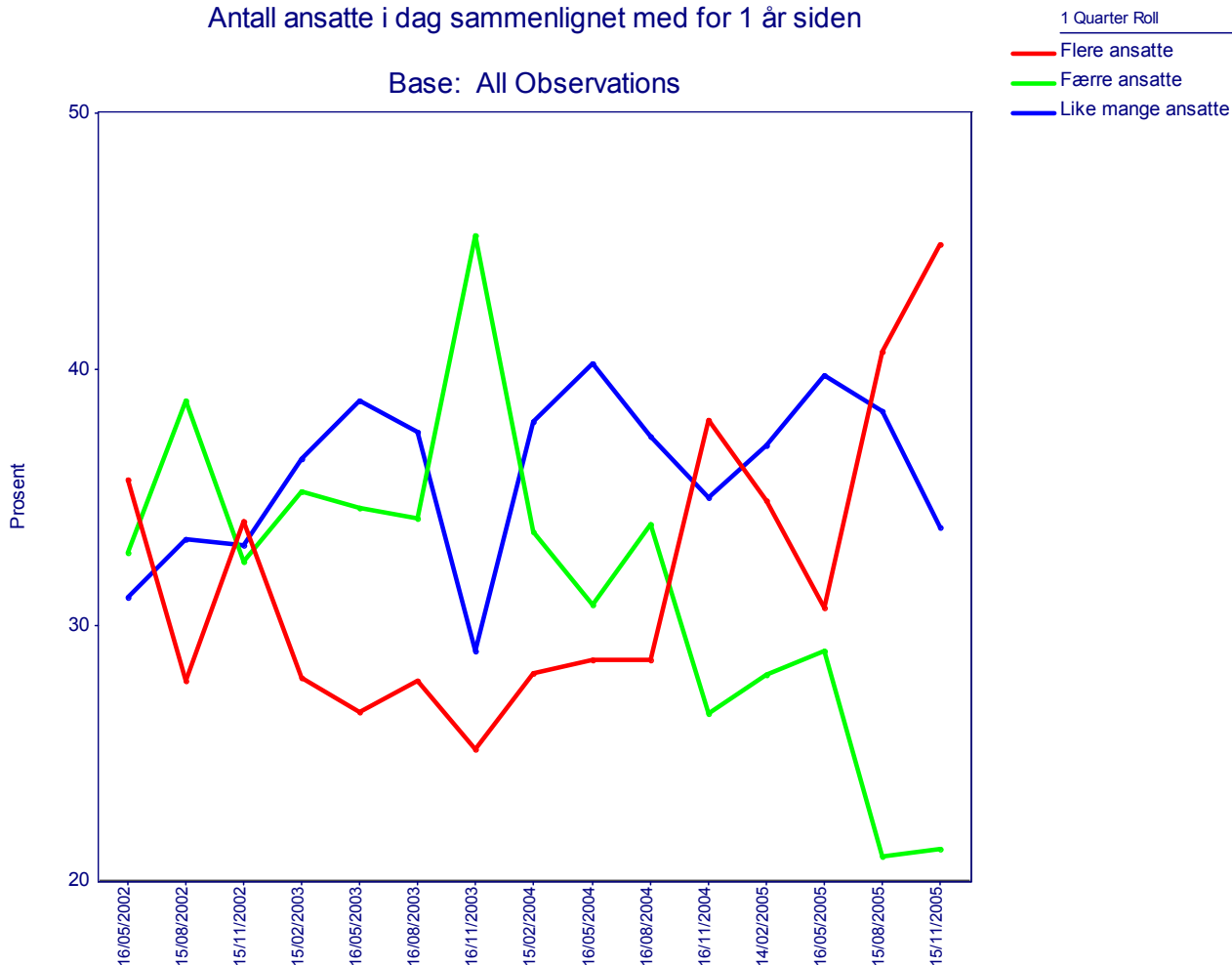
Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret "bedret lønnsomhet" og andelen "svekket lønnsomhet"

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt		41,6	25,7
	Utvalg	297	299

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder i egen bedrift i 4. kvartal falt signifikant med 15,9 indekspoeng ned til 25,7 poeng.

22. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

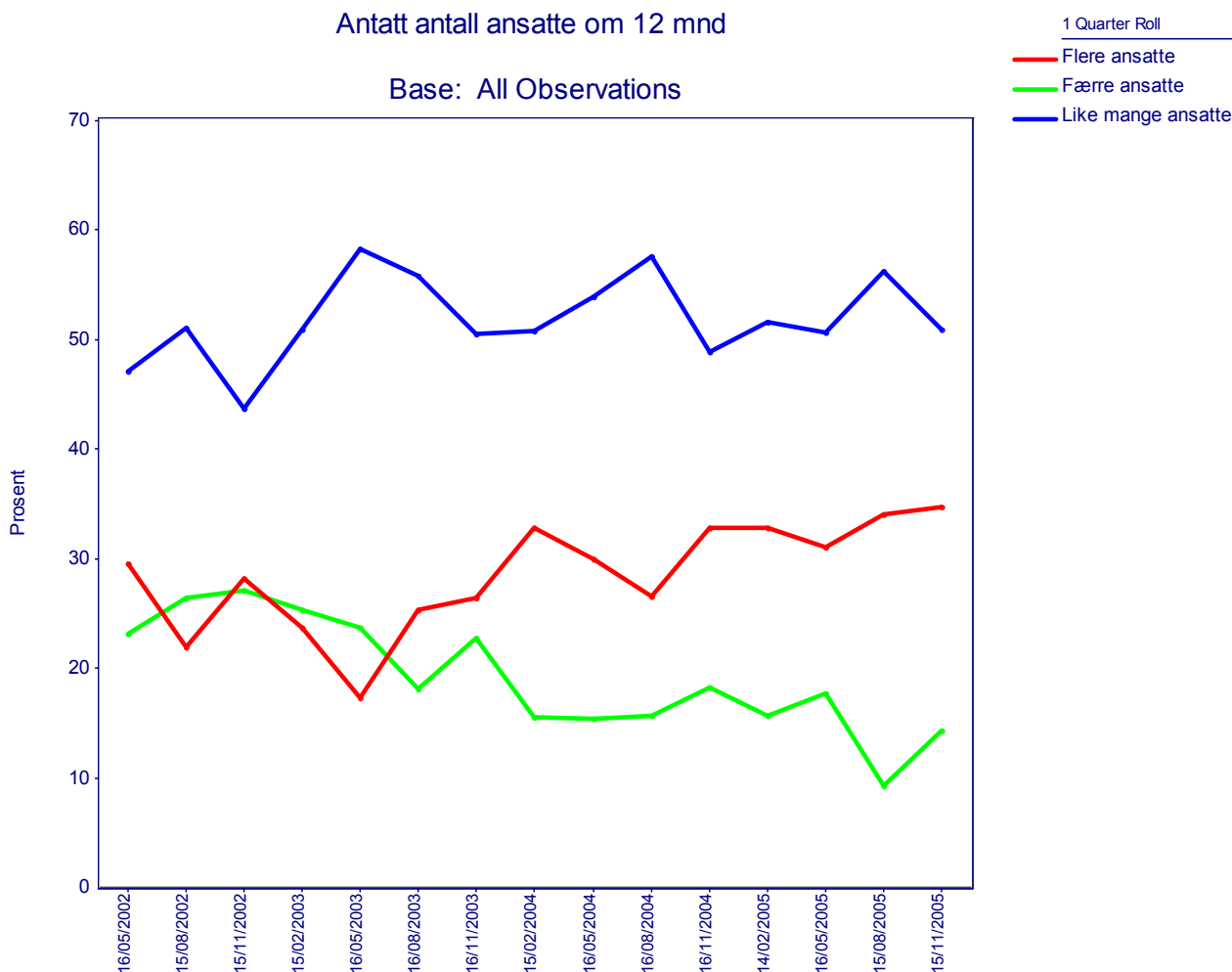
Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Flere ansatte	Prosentandel	40,7	44,9
Færre ansatte	Prosentandel	20,9	21,2
Like mange ansatte	Prosentandel	38,4	33,8
	Utvalg	300	300

Et flertall av næringslivslederne oppga i 4. kvartal at bedriften i dag har flere ansatte i dag enn hva de hadde for 12 måneder siden. Andelen økte med 4,2 prosentpoeng fra 40,7 prosent til 44,9 prosent. Samtidig registrerte vi at andelen næringslivsledere som oppga å ha like mange ansatte som for 12 måneder siden gikk ned med 4,6 prosentpoeng, fra 38,4 prosent til 33,8 prosent. Andelen som oppga å ha færre ansatte i dag enn hva de hadde for 12 måneder siden økte på samme tid marginalt med 0,3 prosentpoeng, opp til 21,2 prosent.

23. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

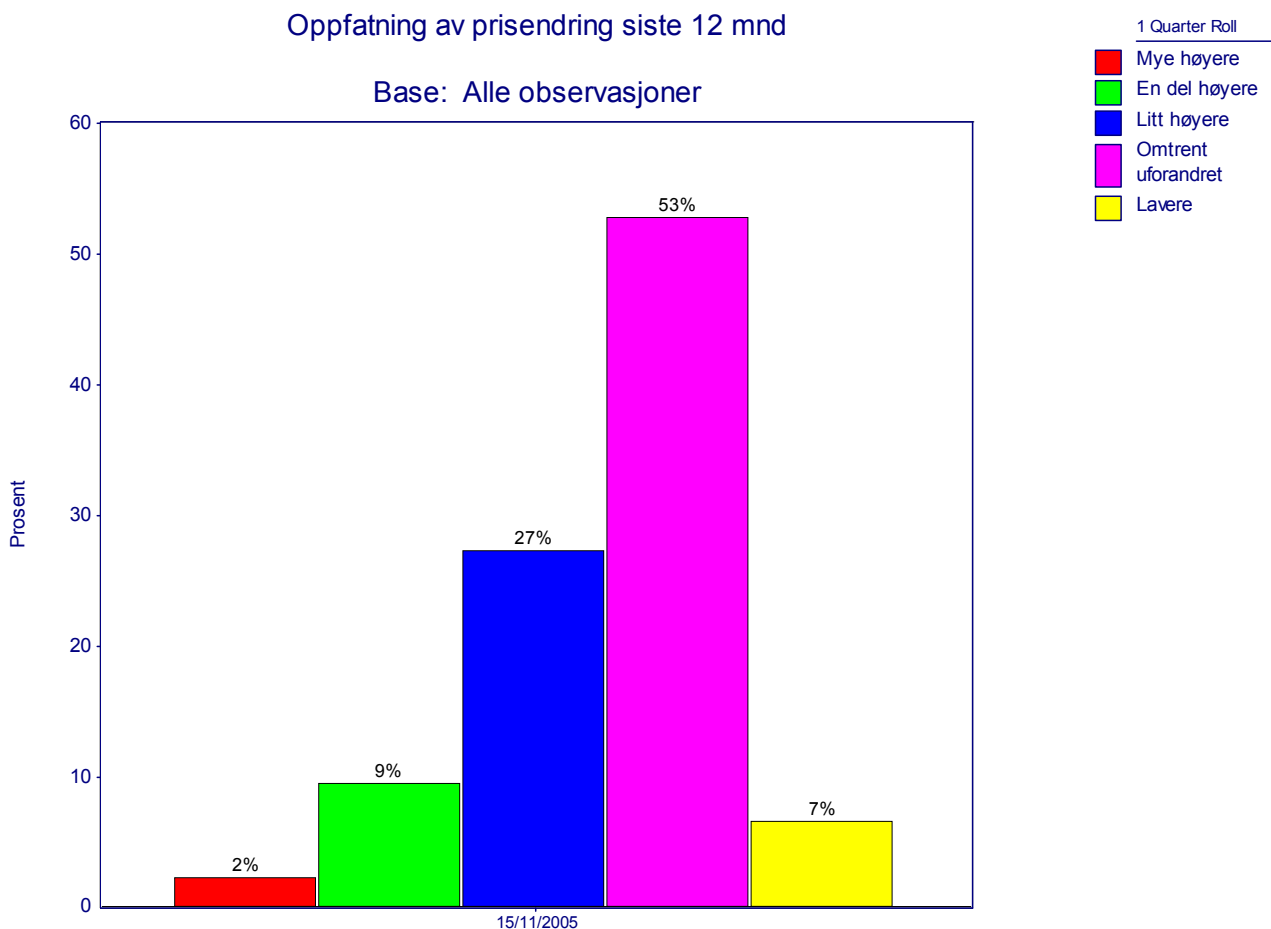

Antatt antall ansatte om 12 mnd		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Flere ansatte	Prosentandel	34,0	34,8
Færre ansatte	Prosentandel	9,3	14,3
Like mange ansatte	Prosentandel	56,2	50,9
	Utvalg	300	300

Et flertall av næringslivslederne oppga i 4. kvartal at bedriften forventet å ha like mange ansatte i bedriften om 12 måneder som det de har i dag, men andelen falt med 5,3 prosentpoeng, fra 56,2 prosent til med 50,9 prosent. Samtidig registrerte vi at andelen næringslivsledere som oppga at de forventet å ha flere ansatte om 12 måneder enn hva de har i dag, økte marginalt med 0,8 prosentpoeng, opp til 34,8 prosent og at andelen som oppga at de forventet færre ansatte om 12 måneder økte signifikant med 5,0 prosentpoeng, opp til 14,3 prosent.

Husholdningene:

24a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd		
		4.kvartal 2005
Mye høyere	Prosentandel	2,2
En del høyere	Prosentandel	9,5
Litt høyere	Prosentandel	27,3
Omtrent uforandret	Prosentandel	52,8
Lavere	Prosentandel	6,5
	Utvalg	1001

En klart flertall på 52,8 prosent av husholdningene oppfattet i 4. kvartal at prisene på varer og tjenester er omtrent uforandret sammenlignet med prisene for et år siden. 27,3 prosent oppga samtidig at prisene på varer og tjenester er litt høyere i dag enn hva de var for 12 måneder siden.

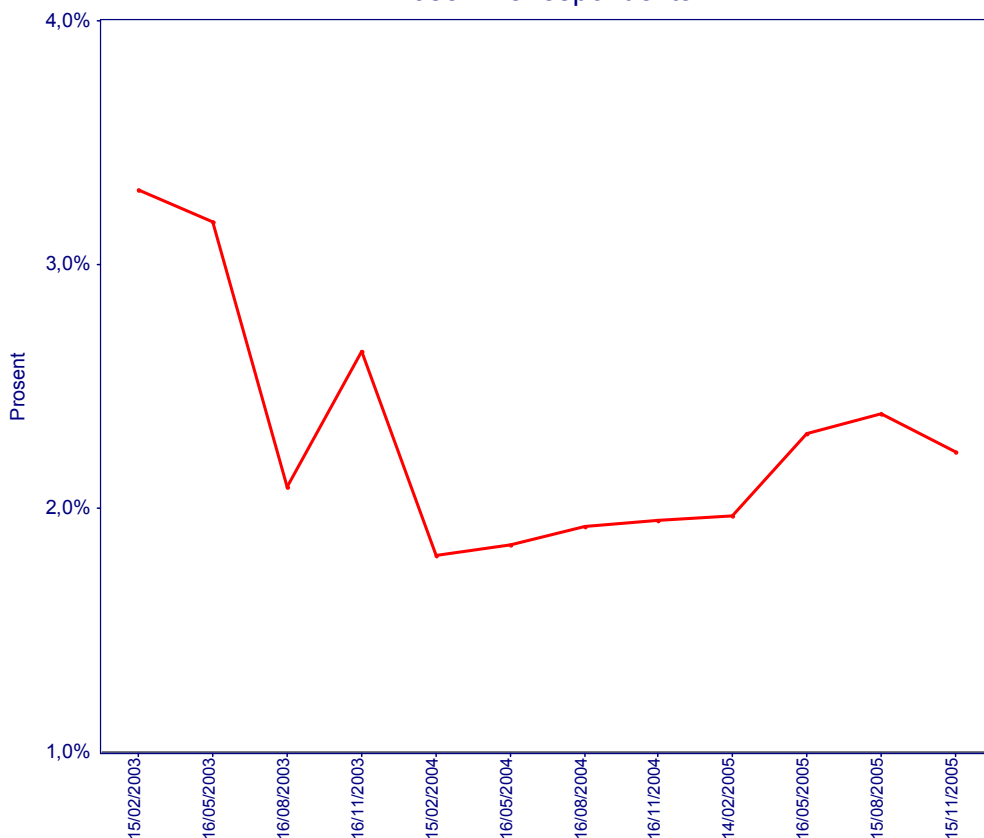
24b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

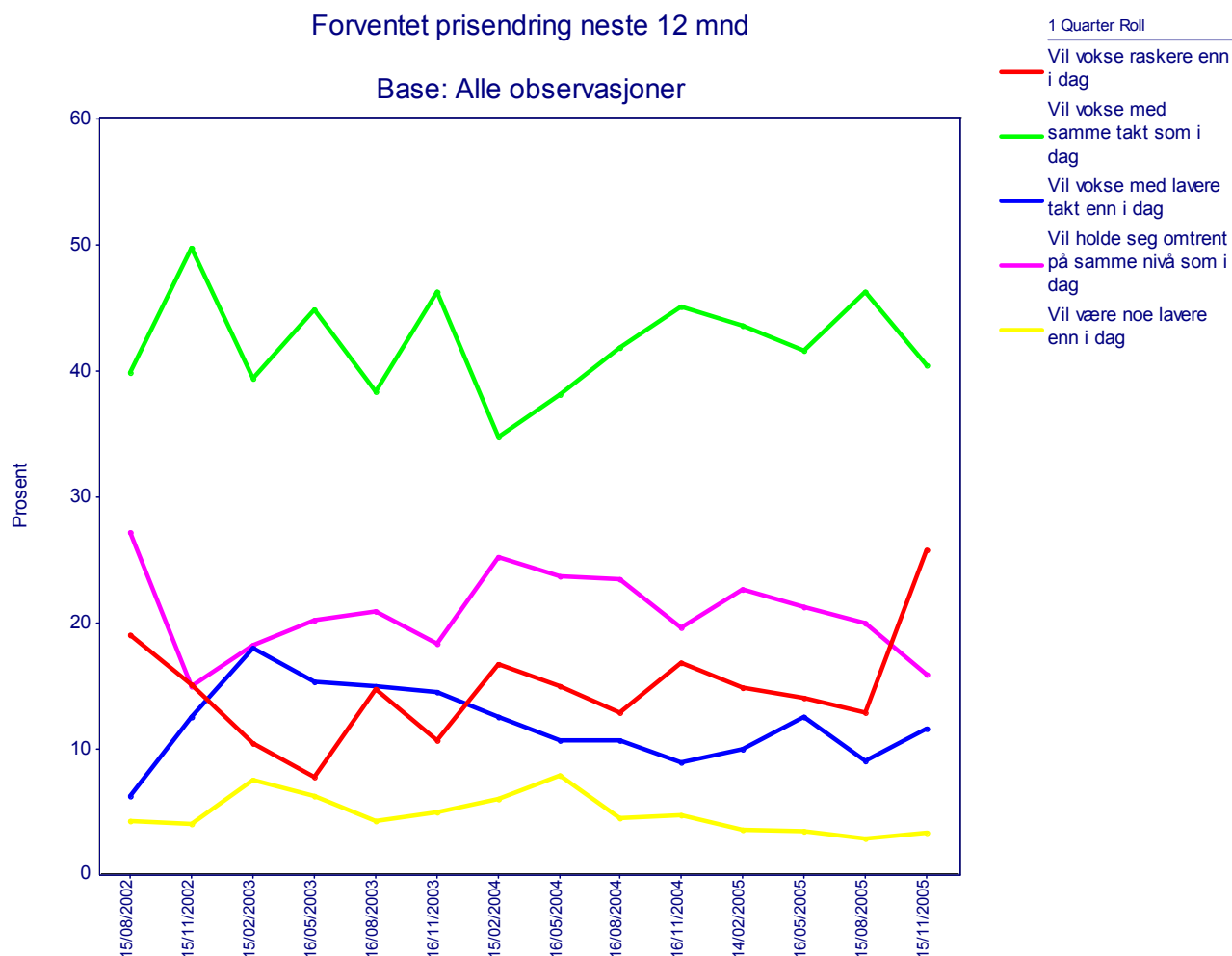
Base: Alle respondenter

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,2
	Utvalg	692	719

Den gjennomsnittelige verdien for oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder blant husholdningene falt i 4. kvartal med 0,2 prosentpoeng ned til 2,2 prosent.

25a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

Forventet prisendring neste 12 mnd		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	12,8	25,8
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	46,3	40,5
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	9,0	11,6
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	20,0	15,8
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	2,8	3,4
	Utvalg	1002	1001

I 4. kvartal var det fortsatt et klart flertall av husholdningene som forventet at prisene på varer og tjenester i Norge skal vokse med samme takt de neste 12 månedene som i dag, men andelen gikk signifikant ned fra 46,3 prosent til 40,5 prosent. Vi registrerte samtidig at andelen som forventet at prisene vil vokse raskere enn i dag gikk signifikant opp med 13,0 prosentpoeng til 25,8 prosent, og at andelen som forventet at prisene vil holde seg omtrent på samme nivå falt signifikant med 4,2 prosentpoeng, ned til 15,8 prosent.

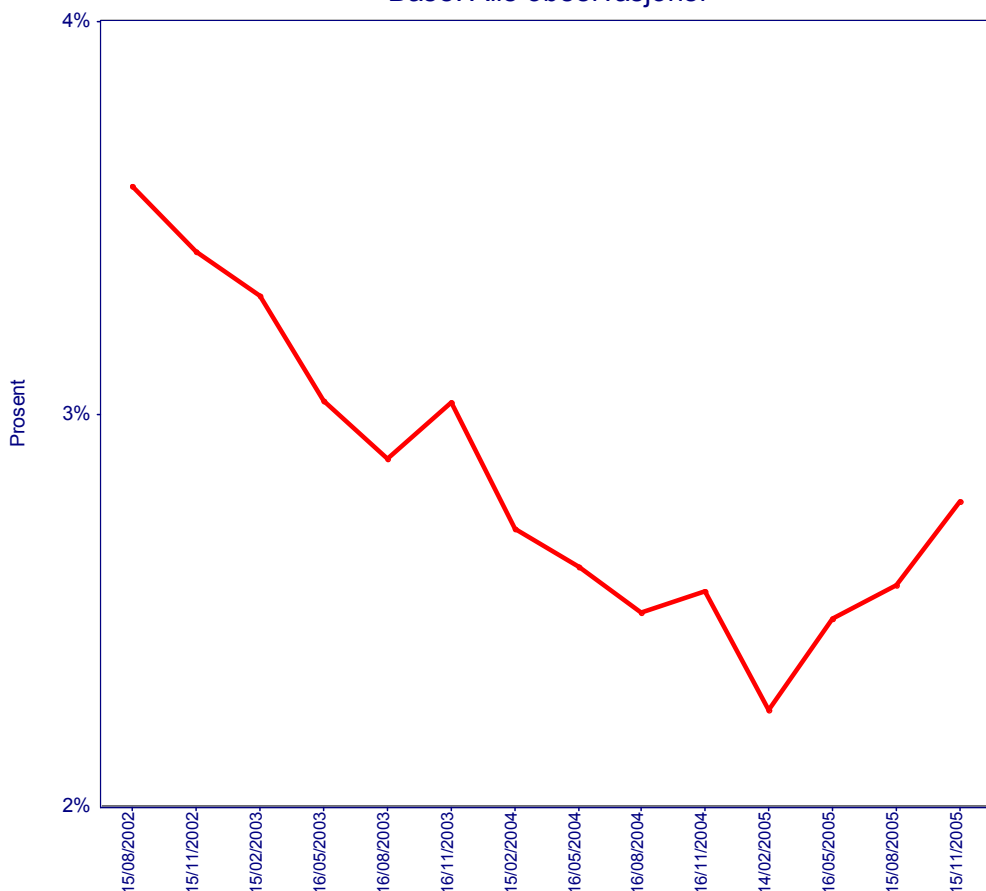
25b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

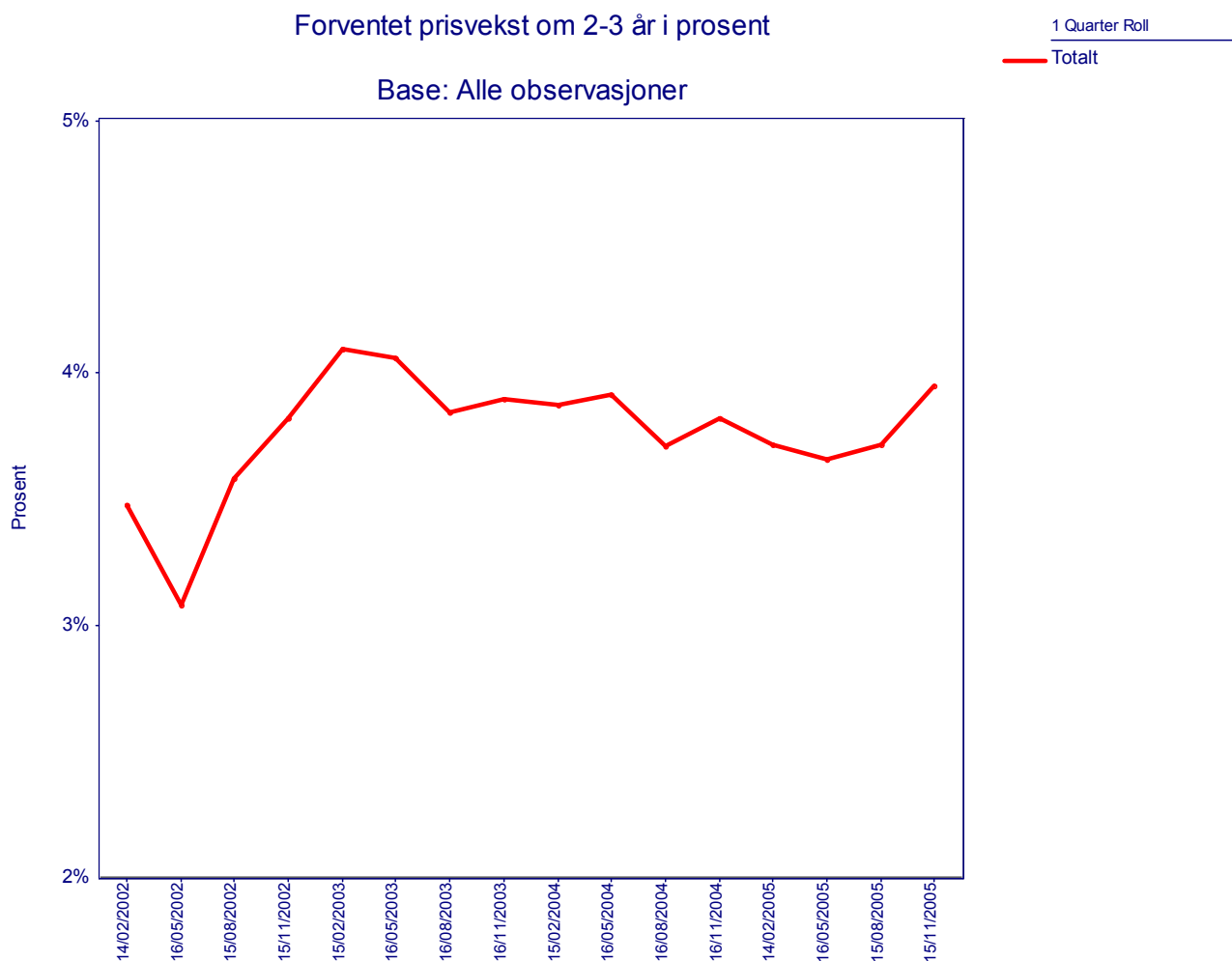
Base: Alle observasjoner

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,8
	Utvalg	681	759

Den gjennomsnittelige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder blant husholdningene gikk opp med 0,2 prosentpoeng, fra 2,6 prosent i 3. kvartal til 2,8 prosent i 4. kvartal.

26. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent		3. kvartal 2005	
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,7	4,0
	Utvalg	612	687

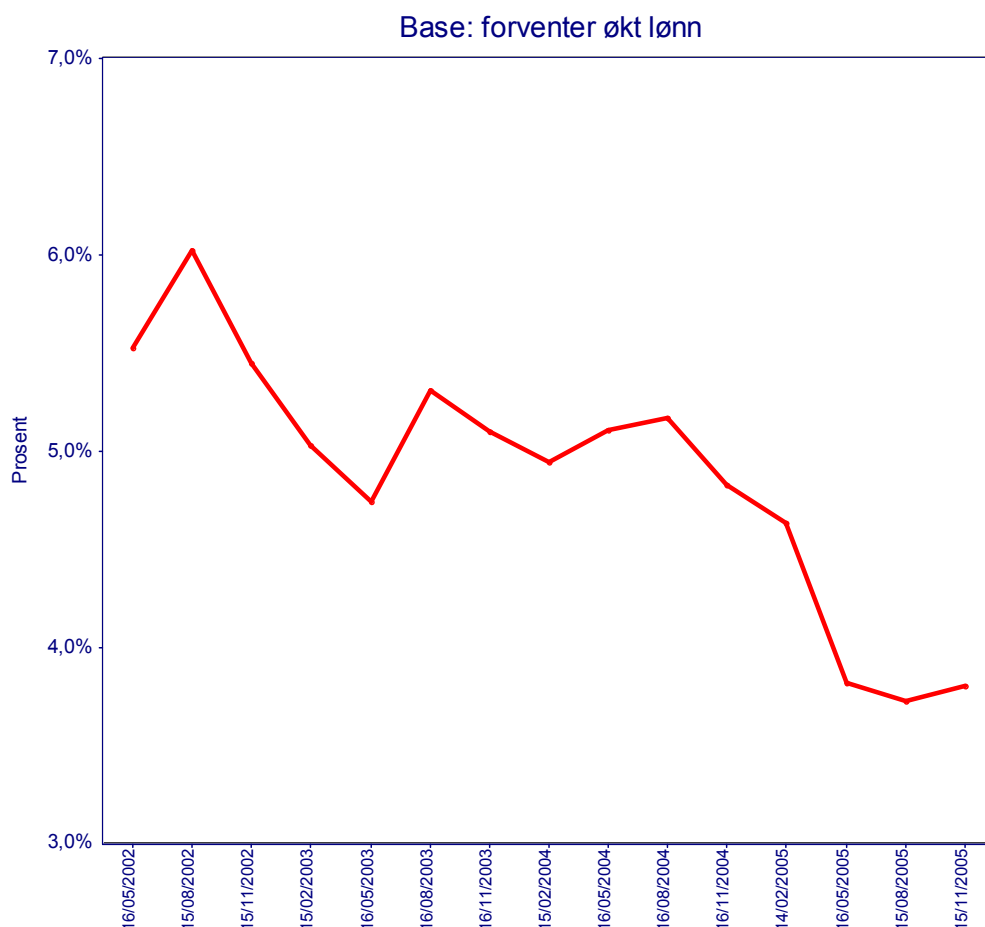
Gjennomsnittelig forventet årlig prisvekst om 2-3 år blant husholdningene økte med 0,3 prosentpoeng i 4. kvartal, opp til 4,0 prosent.

27. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

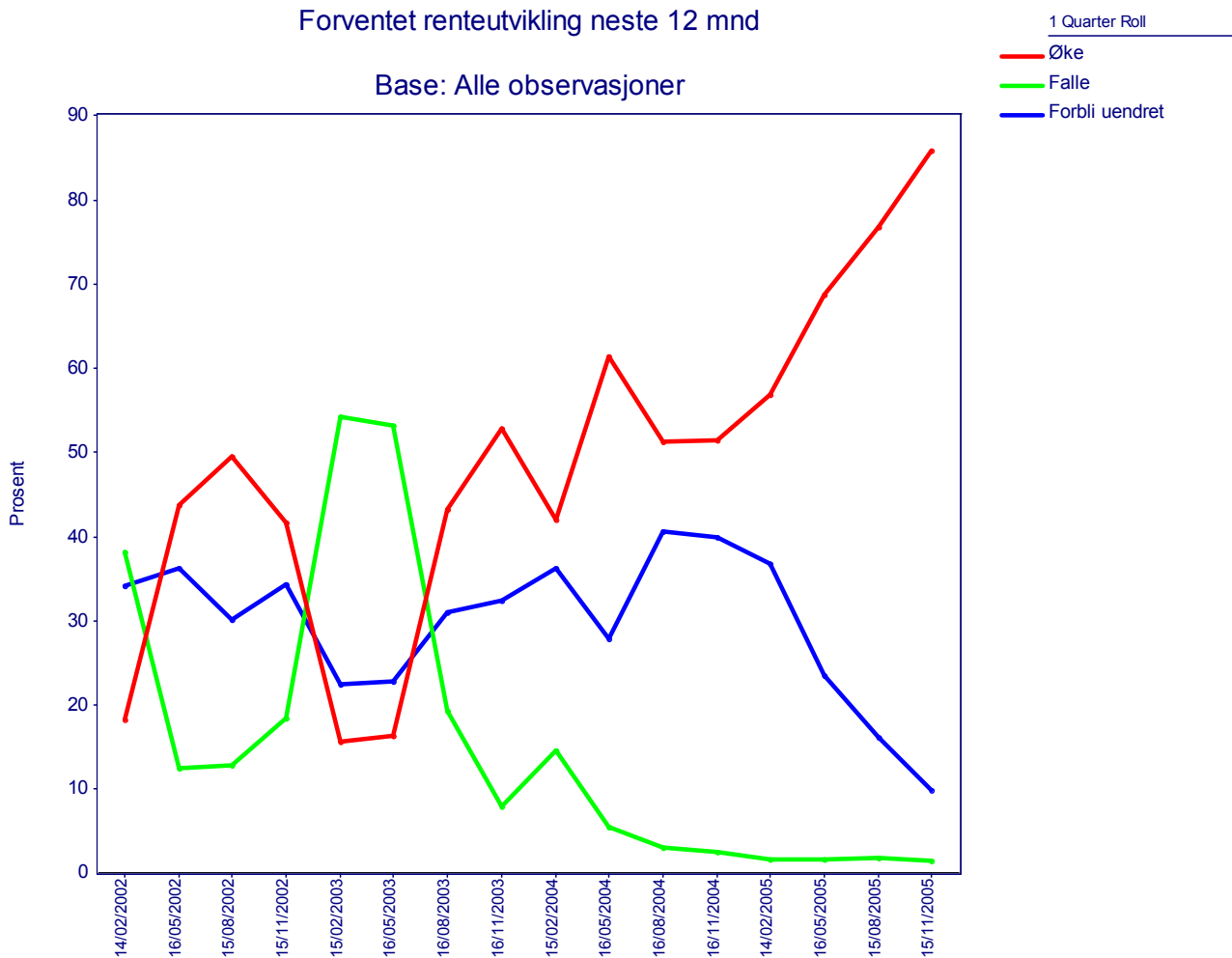

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi ¹	3,7	3,8
	Utvalg	752	774

Den gjennomsnittelige forventede lønnsøkning neste 12 måneder blant husholdningene gikk marginalt opp med 0,1 prosentpoeng, fra 3,7 prosent i 3. kvartal til 3,8 prosent i 4. kvartal.

¹ Grensen for ekstremverdier ble endret 2. kvartal 2005 i forhold til tidligere målinger. Dette har påvirket resultatet noe, og kan dermed betraktes som et brudd i statistikken.

28. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd			
		3.kvartal 2005	4.kvartal 2005
Øke	Prosentandel	76,8	85,8
Falle	Prosentandel	1,8	1,6
Forbli uendret	Prosentandel	16,2	9,9
	Utvalg	1002	1001

Andelen husholdninger som forventet en økning i rentene gikk signifikant opp med 9,0 prosentpoeng i 4. kvartal til 85,8 prosent, og utgjorde med det suverent flertall av husholdningene. Andelen som forventet at rentene skal forbli uendret falt samtidig signifikant med 6,3 prosentpoeng, ned til 9,9 prosent.